

Tarihî Eşyalar Bulunuyor Mu?

Kaybolan Milyonlara Ait Vesikalar Çıktı

Tahkikat İlerliyor, Bütün Kıymetli Eşyalar Gözden Geçirildi

Geçenlerde yine bu sütunlarda bütün tafsilatla yazmıştık: Bir milyon lira değerinde olan bir tarihî hurka ile çok kıymetli bir tarihî seccade esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolmuş.

Bizim verdiğimiz bu haber alâkadar makamlar tarafından ehemmiyetle nazarı dikkate alınmış ve derhal birçok cephelerden tahkikata girişilmiştir. İstanbul Polisi, Müze İdaresi ve Evkaf Müdüriyeti günlerdenberi bu mesele ile uğraşmaktadır.

Diğer taraftan Maarif Vekâleti meseleye büyük bir ehemmiyet vermiş, bu milyonluk tarihî yadigarlarının nereye gittiği, kimlerin eline geçtiği hakkında derin tahkikat yapılmasını emretmiştir.

Öğrendiğimize göre Evkaf Müdüriyeti bu eşyaya ait defter-

leri araştırıp bulmuştur. Diğer taraftan polis müdüriyeti de İstanbul antika eşya satan mağazalarda da nekadarkı eski hurka ve seccade varsa hepsini Polis Müdüriyetine getirtmiş ve mütehassis bir heyete bunları muayene ettirmiştir.

Fakat meselenin asıl mühim ciheti bu eşyanın vaktile Konyadan buraya gönderilmesine ait muhabere evrakından mürekkep bir vesika yığınının bulunmuş olmasıdır.

Müze İdaresi tarafından bulunan bu vesikalar üzerinde tahkikat yapılmaktadır. Bize verilen malûmata göre, hâdisenin Millet Meclisine intikal etmesine ve mes'ul olan kimselerin yakın bir zamanda meydana çıkarılmasına kuvvetle ihtimal verilmektedir.

Büyük Gazi Dolmabahçe Sarayı rihtim kapısında

Bir Amerikalı Kadın Müslüman Oldu

Fakat Amerikaya Dönünce, Müslümanlar Hakkında Atıp Tutmaya Başladı

Son zamanlarda İstanbul Müftülüğüne, ihtida ederek Müslüman olmak için birçok müracaatlar vuku bulmaktadır. Müracaat edenlerin birçoğu Rus, Macar, Fa ve Almandır. Fakat tahkikat neticesinde bu müracaatlerden birçoğunun gayrisamimi olduğu anlaşılmıştır.

Çünkü bir kısım meslek ve sanatların yalnız Türklere hasredilmesine dair olan kanun mucibince buradaki işlerine nihayet vermek mecburiyetinde bulunan ecnebler bu usule müracaat etmektedir. Fakat bu arada kendi

Burada Müslümanlığı kabul eden Amerikalı Nadire H.

samini arzusile veya Türklere evlenmek maksadile ihtida etmek isteyenler de yok değildir.

Kısa bir müddet evvel samimi arzusile Müslüman olmak isteyen bir Amerikalı kadın İstanbul Müftüsü Hasan Fehmi Efendiye müracaat etmiş, İslamiyeti kabul etmek arzusunda olduğunu söylemiş ve dini merasimin yapılmasını istemiştir. Çok şık ve güzel bir kadın

olan bu Amerikalı Mis, Müftü Efendiye Müslümanlığı için tercih ettiğininde ilmi bir lisanla ve uzun uzun izah etmiş ve ezclümle şunları söylemiştir:

“— Ben yüksek tahsil gördüm. Yaşayan ve yok olan birçok dinler hakkında tahkikat yaptım. Bunların esaslı akidelerini ve hükümlerini tahlil ettim ve neticede İslamiyetin çok yüksek ve faydalı bir din olduğuna kanaat (Devamı 11 inci sayfa)

Şeker İşi Tahkik Safhasında

Maliye müfettişlerinin eski bir şeker işine dair tahkikat yaptıkları yazılmıştı. Verilen malûmata göre, bu tahkikat, 26 haziran 926 tarihinde mülga Şeker İhtisar idaresi tarafından Ruslardan alınan beş milyon kilo şeker aittir. Tahkikat bilhassa şekerin fiati ve bu satınalmaya lüzum olup olmadığı noktaları üzerinde temerküz etmektedir.

Bir iddiaya göre, 20 - 26 haziran 926 tarihinde Avrupa kesme şekerleri İstanbulda teslim edilmek şartile 17 İngiliz lirası idi. Buradan şekerlerin sevkedileceği Erzuruma kadar 6 lira masraf olduğuna göre fiat 23 İngiliz lirasına çıkacaktı. Fakat buna mukabil Ruslardan alınan şeker için 30 İngiliz lirası ödenmiştir ki aradaki fark Hazine aleyhine olarak 7 İngiliz lirasıdır.

Bununla beraber hâdisenin bu şekilde olup olmadığı tahkikat neticesinde tebellür edecektir.

Ecnebi Mekteplerde

Maarif Vekâletinin yaptığı teşebbüsler üzerine ecnebi mekteplerden birçoğu yüksek olan tahsil ücretini bir miktar indirmişlerdir.

Türk Dili Ve Arapça

İki gündüzenberi neşrettüğümüz Konya Meh'usu Naim Hâzım Beyin tahkik yazısının son kısmını bugün 10uncu sayfamızda bulacaksınız.

Gazi Hz. Dün Ankaraya Avdet Buyurdular

Başvekil Paşa, Hariciye, Dahiliye Ve İktisat Vekilleri De Gittiler

Bir müddettenberi şehrimizi şerefliendiren Reisicumhur Gazi Hz. dün Ankaraya avdet buyurmuşlar, bu minasebetle coşgun teşeyi tezahüratı yapılmıştır. Gazi Hz. ne Başvekil Paşa ile Vekillerden Şükrü Kaya, dün Avrupadan gelen Tefvik Rüştü ve Celâl Beyler de refakat etmişlerdir. Reiscicumhur Hz. öğleden sonra 14 buçukta Dolmabahçe sarayındaki hususî dairelerinden çıkmışlar, mayiyetlerle birlikte saray rihtimine gelmişler ve Ertuğrul yatına rakip olmuşlardır. Ertuğrul yatı tam saat 14.45 te Dolmabahçe önünden hareket

etmiş, Gazi Hz. ile kondilerine refakat eden Başvekil Paşa ve Vekil Beyleri Derinceye götürmüştür. Reiscicumhur Hz. Derince'den hususî bir trene rakip olarak Ankaraya avdet buyurmuşlardır. Ertuğrul yatı Gazi Hz. ni hâmil olarak limandan ayrılırken limanımızda bulunan bütün vapurlar düdükle çalarak Reiscicumhur Hz. ni selâmlamışlardır. Gazi Hz. nin Ankaraya avdetleri minasebetile Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa, şehrimizde bulunan Meh'uslar, Kolordu Kumandanı Şükrü Naili Paşa, Vali Muhittin Bey, Polis Müdürü ve diğer (Devamı 11 inci sayfa)

Hariciye Vekili Geldi

Cenevrede Akvam Cemiyeti içtimalarına iştirak eden Hariciye Vek. Tefvik Rüştü Bey dün şehrimize dönmüş ve mühim bayanatta bulunmuştur. Tafsilât ilkinel sayfamızdadır.

Halkın Sesi

Cümhuriyet Bayramı Tasarruf Günüdür

20 Teşrinievvel Cümhuriyet Bayramı, tasarruf günüdür. Tasarruf hakkında halkımız diyor ki:
Ali Rıza B. (Kadıköy Osmaniye sokakında 16)

— Eger on sene evvel bu sualle karşılaşaydım para biriktirdiğimi söylerdim. Şimdi aldığım tekaüdiye ve az bir ücretle ancak çoluk çocuğun nafakasını temin edebiliyorum. Herkes, bankada bir kasası ve boş on parası bulunmasını ister. Esasen Türkler ak akçenin kara gün için olduğunu bilirler. Fakat şimdi kazanamıyoruz. Kazançları yerinde olanlar herhalde bankalardan kumbara almahdılar.

Baha B. (Fatih tramvay tevakkuf mahalli 44)

— Cümhuriyet bayramı aynı zamanda tasarruf günüdür. Herkes para arttırma ve biriktirmeye teşvik edilecektir. Fakat bazıları tasarrufun manasını anlamıyorlar. Tasarruf denince akıllarına parayı yere gömüp üstüne kedi gibi kurulumak ve bekçilik yapmak gibi birşey geliyor. Bence bu tasarruf değildir. Eger herkes böyle yaparsa piyasada para kalmaz ve alışveriş durur. Millî sermayenin tedavülü lazımdır. Bence tasarruf demek parayı mahalline sarfetmek ve yerli mala vermek demektir. Tasarruf günü herkes biriktirdiği parayı yerli mallarına vermelidir. Bu suretle ortada durgunluk zail olur. Və millî sermaye feyizli bir akış yoluna girer.

Nusret Bey (Beyazıt İbrahimpaşa mahallesi 9)

— Bankalarda (38) milyon liralık tasarruf paramız varmış. Bunun 29 teşrinievvel Cümhuriyet Bayramında (50) milyona çıkarılması için propaganda yapılıyor. Bu, şüphesiz çok hayırlı bir iştir. Bankalarda toplanan bu para ile memleket kredi bulur, kazançlı işler yapar. Her Türk on paranın kıymetini bildiği gün bizde de tam manasile bir iktisat ve tasarruf sistemi başlamış olur.

Mehmet Bey (Amerikan kütüphanesinde)

— Bundan on iki sene evvel bankalardaki tasarruf paramız (1) milyon lira iken bugün bu miktar (38) milyona çıkmıştır. Ben bunu herkes gibi anlamıyorum. Eskiden piyasada bir emniyet ve itimat vardı. Herkes parasını muattal bırakmak istemiyordu. Sermaye daima tedavül ederdi. Fakat son senelerdeki dünya buhranı ticaret işlerinde bir emniyetsizlik doğurdu. Herkes parasını işletmiyor. Ya apartman yaptırıyor veyahut ta banka da saklıyor. Ben tasarrufu böyle anlamıyorum. Bankadaki bu paralar piyasaya çıkmalıdır. Bankaya bu paraların kazancı ve neması yatırılmalıdır. İşte tasarruf buna derler.

Sadi Bey (Çakmakçılar yokuşu büyük yeni han)

(Damlyha damlyha göl olur) bu atalar sözü kulağımızda küpe olmalıdır. Her yurddaş günde beş kuruş artırsa bir günde (750) bin lira toplanır. İşte fet için kıymeti olmayan beş kuruşla günde bu kadar muazzam bir yekün doğar.

Cümhuriyet Bayramı günü ben de bankadan bir kumbara alacağım.

DAHİLİ HABERLER

Kuyu İçinde Bir Facia
İhtiyar Bir Kuyucu Zehirli Gazler
Arasında Boğularak Öldü

Perşembe günü Eyyüpte müthiş bir facia olmuş bir kuyucu, temizlemek üzere girdiği kuyuda zehirli gazlerle ölmüştür. Hâdise şöyle olmuştur:

Ramide, Yeni mahallede Yeşil sokakta oturan Hacı Süleyman oğlu Mustafa Efendi bahçesindeki metruk kuyuyu temizlemek üzere kuyucu Emin ağayı çağırılmıştır. 72 yaşında olan kuyucu Emin ağa pazarlık etmek için kuyuda tetkikat yapmak istemiştir. Kuyucular böyle metruk kuyulara inmeden evvel kuyuda boğucu gazlerin bulunup bulunmadığını anlamak için kuyunun dibine bir mum sarıktırlar, mum söndüğü takdirde kuyuda boğucu gaz bulunduğunu anlayarak bu işten vazgeçerler.

Fakat bu ihtiyar ve tecrübeli kuyucu ihtiyatsızca hareket etmiş ve doğrudan doğruya inmiş ve başlamıştır. Zavallı ihtiyar belinde ip olduğu halde kuyunun dibine doğru bir müddet ilerledikten sonra zehirli ve boğucu gazleri teneffüs etmeye başlamıştır. Emin ağa, imdat istemiye, bağırmaya vakit bulmadan boğulup gitmiştir.

Vaziyetten bahçe sahibi Mustafa Efendi şüphelenmiş ve Emin ağaya seslenmiş isede hiç bir cevap alamamıştır, biraz sonra hâdise mahalline komşular gelmiş ve Emin ağanın cesedi ölü olarak kuyudan çıkarılmıştır. Hâdise müddeiumumiliğe haber verilmiştir. Belediye doktorunun muayenesinden sonra cesedin gömülmesine müsaade edilmiştir.

Adliyede

Yeni Tayinler Yapılmasına
İntizar Ediliyor

Temyiz mahkemesi azalığına nakledilen şehrimiz üçüncü ceza mahkemesi reisi Kudretullah Beyin yerine henüz kimse tayin edilmemiştir. Altıncı hukuk ve birinci hukuk reislikleri de münhaldir. Ankaradan gelen malûmata göre üçüncü ceza reisliğine ağır ceza mahkemesi azasından Nusret ve onun yerindedi Müddeiumumilik Başmuavini Hikmet Beylerin tayin edilecekleri kuvvetli bir rivayet halinde söylenmektedir.

Canlı Hayvan İhracatı

Türkiyeden İtalyaya canlı hayvan kereste, odun satılması için tetkikat yapılmaktadır.

Şikâyetler
Çoğaldı

Bir Ticaret Evinin Anadoluya gönderdiği eşya listelerile sipariş ve para aldıktan sonra istenilen eşyaları göndermediği hakkında alâkadar makamlara şikâyet yapıldığını dün yazmıştık.

İstanbul Vilâyeti bu yolda daha birçok şikâyetler almıştır. Bu şekilde faaliyette bulunan şebekenin bir, iki değil, birçok olduğu söylenmektedir. İstanbul Vilâyetine Anadolu şehirlerinden bazıları tarafından takibat yapılmak üzere bu gibi adamların isimleri ve adresleri bildirilmektedir. Vilâyet bunları Polis Müdüriyetine havale etmekte ve haklarında takibat yaptırmaktadır. Bu dolandırıcılıkların önüne geçilmek üzere esaslı tedbirler alınacaktır.

Tevkifhane

Müdürü
Niçin Ayrıldı?

Şehrimiz Tevkifhanesi Müdürü Meki Beye işten el çekirildiğini haber vermiştik. Öğrendiğimize göre yapılan bazı şikâyetler üzerine Müddeiumumi muavinlerinde Celâl ve Adliye doktoru Hikmet Beyler geçenlerde ansızın Tevkifhaneye gitmişler, bütün mevkufar odalarına alınmış ve hepsi isticvap edilmiştir. Bu isticvap noticesinde mevkufarın şikâyetleri tespit olunmuştur. Bu şikâyetler üzerine tahkikata girilmiş ve dosya tanzim edilerek Adliye Vekâletine gönderilmiştir. Bu dosya Vekâlette tetkik edilmiş ve Müdür Meki Beye işten el çekirilmesi bildirilmiştir. Tespit olunan şikâyetler arasında çok mühim noktalar bulunduğu ileri sürülmekte, bu arada bazı evkatların muvkufarlara tavsiye edildiği de bildirilmektedir.

Adliye encümeni Meki Beyin vaziyetini tetkik etmektedir.

Kuru Üzüm

Müskirat İnhisarı 312000
Okka Üzüm Alacak

Müskirat İnhisar İdaresi 312000 okka kuru üzüm almya karar vermiştir. Bu üzümler Gaziantep'teki Müskirat fabrikasına gönderilecektir.

Bu mübayaa için açılacak münakasa müddeti teşrinisani ikinci günü bitmektedir.

Haliçte Gece Seferleri

Haliç Şirketi cuma gününden itibaren Haliçte gece postaları tesis edecektir. Şirket bu kararını hükümet komiserine bildirmiştir.

Kanlı Facia

Bir Motörün Devrilmesi
Facia İle Neticelendi

Evvelki gece saat yirmi buçukta Şehzadebaşında kanlı bir motosiklet kazası olmuştur. Nuri Bey isminde bir zatın kullandığı motosiklet Letafet apartmanının önünden son süratle giderken birdenbire tekerlekler tramvay rayı üzerinde kızak yapmış ve motosiklet müthiş bir gürültü ile devrilmiştir. Motörü idare eden Nuri Beyle arkasında bulunan Saim Bey yere yuvarlanmışlardır. Saim Bey kafasından ve muhtelif yerlerinden tehlikeli bir surette yaralandığı için derhal civardaki bir eczahanede iptidai tedavisi yapıldıktan sonra otomobile Cerrahpaşa hastanesine nakledilmiştir. Nuri Bey kurtulmuştur.

Sevgilisini
Soymuş!

Galatada oturan Cemil isminde birisi Lâtifiye Hanım isminde genç bir kadınla bir müddetten beri beraber yaşıyormuş, fakat son günlerde araları açılmıştır. Bunun üzerine Cemil sevgilisinden ayrılıma karar vermiştir. Cemil dün dostunun bütün eşyalarını alarak savuşmuş, fakat biraz sonra saklandığı yerde yakalanmıştır.

2000 İzcimiz

Cümhuriyet Bayramı şenliklerinde yapılacak resmi geçide iştirak etmek üzere Ankaraya gidecek iki bin izci hazırlıklarını ikmal etmişlerdir.

Günün Tarihi

Hariciye Vekili
Dün GeldiVekil Bey Avrupada mü-
him Temaslar Yaptı

Bir müddettenberi Cenevrede Akvam Cemiyeti içtimalarında hazır bulunan Hariciye Vekili Tevfik Rüşti Bey dün şehrimize gelmiş, istasyonda Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Riyaseti Cümhur Başyaveri Celâl Beylerle hükümet erkânı tarafından karşılanmıştır. Vekil Bey bu seyahatine ait intibalarını şöyle anlatmıştır.

"Bildiginiz gibi Milletler Cemiyeti 13 üncü heyeti umumiye içtimasında hazır bulundum. İçtima ilk günleri zannedildiği ve karar verildiği gibi her senekinden kısa olmadı. Bilhassa bütçe ve kâtibî umumîlik teşkilâtı ile meşgul olan 4 üncü komisyon müzakerelerinin müşkülâtı ugraması içtima birkaç gün daha uzattı.

Cenevreden memnun olarak aydet ediyorum. Orada Milletler Cemiyeti müzakerelerinde hazır bulunmakla beraber Cemiyete mensup devletlerin ricalile ve terki teslihat meselesi münasebetile Cenevrede gelmiş olan dostun M. Litvinof ile muhtelif ve müteaddit temaslarda bulunmak imkânını elde ettim.

Bütün bu siyasî rical ile gerek mütakabilen memleketlerimiz alâkadar eden meseleler, gerek dünya meseleleri hakkında müdavelei efkâr ettik.

Milletler Cemiyetine iştirakimizin ilk senesi bu içtima şayanı memnuniyet olmuştur. Cihan sulhunu hakekile temin için sarfedilen ve edilecek olan mesaiye sulhperver Türkiye Cümhuriyeti daima samimiyetle ve gayretle iştirake hazır olduğunu ispat etmiştir."

Vekil Bey umumî iktisadî vaziyetten bahsederken bilhassa şunları söylemiştir:

"Maahaza, buhran devrinin sona yaklaşmakta olduğuna kanaat edenlerdenim.

Müşahedelerimin en samimî ve kat'i hulâsası olarak size şunu söyleyeyim ki, insan dünyasını bu haline bakınca ahval ve şeraitin nispeti dahilinde diğer memleketlere nazaran Mustafa Kemal Türkiyesinin ve İsmet Paşa idaresinin en iyi olduğunu ve memleketimizin en az sıkıntı ve müşkülât içinde bulunduğunu görüyorum."

Karışık
Yağlar

Alâkadar belediye memurları piyasada satılan yağları kontrol etmektedirler. Fakat son zamanlarda piyasada karışık yağların çoğaldığı haber verilmektedir. Belediye memurları dükkânlardan nümune alarak tahlile göndermişlerdir.

Tahlil neticesinde hile yapanlar meydana çıkacak, bunlar derhal mahkemeye verilecektir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

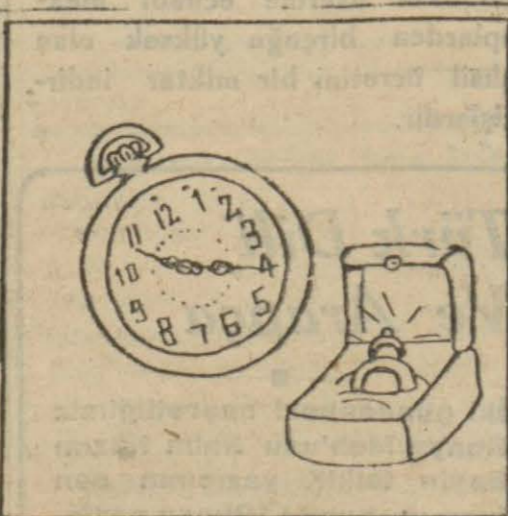
Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

1— Hasan Bey.. nihayet Veli Efendiden 200 lirama alabildim.

2 — Fakat alr almaz bir hamlede eli lirasını eritiverdim.

3 — Sonra karıma güzel bir küpe, kendime de bir altın saat aldım.

4 — Şimdi elimde ancak 60 lira kaldı. Acaba onunla ne alsam, diye düşünüyorum.

5: Hasan Bey — Eger çarada, pazarda akıl satılıydı, biraz da ondan al derdim..

Hergün

Mündericamızın çokluğundan dercedilememiştir.

SPOR

Selânik Takımı Ve Karagümrük

Federasyon Bu Maçlardan Haberdar Değil!

Futbol federasyonu tarafından böyle bir tebliğ neşredilmemiştir.

Yunan federasyonuna mensup Selânik muhtelit takımının federasyonumuza mensup olmayan gayri müttefik klüplerle maç yapmak üzere İstanbul'a geldiği istihbar edilmiş olduğundan bu gibi gayri nizami bir temastan futbol federasyonunun haberdar olmadığı tebliğ olunur.

İstanbulspor Mükâfat Aldı

İzmirde cuma günü yaptığı son maç neticesinde 932 Türkiye futbol birincisi olan İstanbulspor klübüne birincilik mükâfatı verilmiştir. Bu gayretli gençleri tebrik ederiz.

Bugünkü Maçlar

Bugün üçte Sovyet takımı ile bizim takım arasında ikinci maç yapılacaktır. Ayrıca Karagümrük sahasında da Pera ile Selânik muhtelili karşılaşacaktır.

Doğru Değil

Belediye Mahkemesi Hariçten Şahit Dinlemiyor

Bir gazete yalnız Belediye cezalarına bakan Galatada İkinci Sulh Ceza mahkemesinde ceza hükmedilirken birçok şahitlerin de dinlendiğini yazmıştı. Müddeiumumilik bu haberi doğru bulunarak tektip etmiştir.

Bu mahkeme hükümlerini verirken hariçten şahit dinleniyerek yalnız ceza zabıtlarında imzası olanların malûmatına müracaat etmektedir.

İhtikâr Davası

Alpulu Şirketi Beraet Kararı Aldı

Alpulu şeker şirketi bir müddet evvel ihtikâr cürmüne Sultanahmet Birinci sulh ceza mahkemesine verilmiş, mahkûmiyet şeklinde bir karar çıkmıştı. Bu karar Temyiz mahkemesi tarafından naksedildiği için dün mahkemeye yeniden devam olunmuş ve o zaman satılan 12 vagon şekerin Uşak fabrikasına ait olduğu anlaşmış ve Alpulu şirketi hakkında beraet kararı verilmiştir.

Abanoz Cinayeti

Bundan bir müddet evvel Abanoz sokağında Bevköz klübü futbolcularından Sait Beyi öldürmekle maznun Reşat, Selâhattin ve arkadaşının muhakemelerine dün Ağır Cezada devam edilmektedir. Karar gelecek ayın beşinci günü verilecektir.

Hilesiz Süt

Yeni İcat Edilen Makine-lerin Tecrübeleri Yapılacak

Salâhattin isminde bir genç süt, ispirto, benzin vesair mayilerin hilesiz satılmasını temin için otomatik bir satış makinesi icat etmiştir. Bugün tecrübesi yapılacaktır. Salâhattin Bey makinesi kabul edilirse (150) bin lira isteyecek ve bu para ile devirdaim makinesi meselesini halledecekmiş.

"Vakit", 16 Yaşında

Vakit refikimiz dünkü nüshası ile 16 yaşına basmıştır. Tebrik ve muvaffakiyetler dileriz.

Son Postanın Resimli Makalesi

Unutmak

1 — Zaman, bütün felâketlerin üzerine bir sünger çeken, maziyi örten en büyük kuvvettir. Zaman bize felâketlerimizi unutturmasa yaşayamayız.

2 — Nekadar zamanlar, artık yaşayamayacağımızı zannettiğimiz felâketlerle karşılaşmışızdır. Sevdiklerimizin ölümü bize hayatı zehir etmiştir. Fakat yine yaşamakta devam etmişizdir.

3 — Başınıza bir felâket, sinirletici bir hâdisse geldiği vakit, siz zamanın yapacağı şeyi tesli ve teshil ediniz. O gece yatarken o hâdiseyi unutmaya karar veriniz ve bir daha onunla meşgul olmayınız.

SON TELGRAF HABERLERİ

Balkan Konferansında..

Dünkü Küşat Resminde Türkiye Hakkında Hararetli Nutuklar Söylenildi

Bükreş, (Hususi) — Üçüncü Balkan Konferansı dün Romanya Meclisi Meb'usan salonunda parlak merasimle ve Hariciye Nazırım uzun bir nutku ile açılmıştır.

Nazır nutkunda dünya sulhuna temas ederek Romanya hükümetinin büyük davaya karşı ne kadar samimi bulunduğunu izah etmiş, bu uğurda hiçbir yardım ve müzaharetin esirgenmeyeceğini söylemiştir.

Müteakiben konferansa reislik yapan Romanya

Meclis Meb'usan Reisi M. Ticiyopof bir nutuk irat etmiş bilhassa büyük Gazimizin şahısları ve yeni Türkiye ile yapılan büyük inkilâplar hakkında çok cemilekârane sözler söylemiştir.

Bundan sonra söz alan Yugoslavya murahhası M. İvanoviç te aynı tarzda cemilekârane bir nutuk irat etmiş, bu nutka heyeti murahhasamız reisi Hasan Bey mukabele etmiş, müteakiben ruznameye geçilmiştir. Nutuklarda balkan ittifakı hakkında hararetli arzular izhar edilmiştir.

Bir Kadın Sevgilisine Yalvarıp Kocasını Öldürttü

Merzifon, 23 (Hususi) — Bu civarda Karamağara köyünde feci bir cinayet olmuş. Hüseyin isminde bir köylü, karısının teşviki ile karısının aşığı tarafından öldürülmüştür. Hüseyinle ailesi 3 çocuk sahibi bir ana baba olarak senelerce beraber yaşamışlardır. Fakat kadın son zamanlarda köyde iki karılı ve yetişkin kızları olan bir adamla sevmişti. Bir gün Hüseyin, karısı ile dostunu cürmü meşhut

hâlinde yakalamış ve bunun üzerine evinden kovmuş, köylülerin tavassutu üzerine üç çocuğun hatırı için tekrar karısıyla barışmıştır.

Fakat son gün kocasının oduna gideceğini haber alan kadın bu mâni ortadan kaldırmak için dostuna ricalarda bulunmuş, gözü karararı iki evli adam da Hüseyin yolunu bekliyerek biçareyi tüfenkle vurup öldürmüştür.

Bir Tayyareci

Saygona Giderken Sökede Yere İndi

İmir, 23 (Hususi) — Uzun bir seyahate çıkan Fransız tayyarecisi Löfevr Söke civarında karaya inmiye mecbur olmuştur.

(Son Posta: Tayyareci Löfevr Paris - Saygon hava seyahatini yapmak üzere geçen gün Paris'ten hareket etmişti. Anadolu üzerinden geçerken tayyare sakatlanmış ve yere inmiştir.

Bir Deniz Kazası

İzmir, 23 (Hususi) — Türk bandıralı ticraet vapuru İzmit körfezinde Dil iskelesi civarında karaya oturmuştur.

Rusyanın Ticareti

Moskova, 22 (A. A.) — 1932 senesinin ilk sekiz ayında Sovyet Rusya 359 milyon 73 bin rublelik mal çıkarmış ve 506 milyon 92 bin rublelik te mal getirmiştir.

Sovyet Rusyanın harici ticaretinde Almanya birinci ve İngiltere ikinci mevkii tutmaktadır.

24 İtalyan Tayyaresi

Roma, 22 (A.A.) — 24 İtalyan tayyaresi gelecek mart veya nisanda dünya etrafında 3 aylık bir devir seyahati ve cevelanı yapacaklardır.

Bursada Kar Yağdı

Bursa, 22 — Dün Uludağ'a ve civarına mebzul miktarda kar yağmıştır.

Beyanname!

Gemlikte Meçhul Bir Adam Beyanname Asmış

Bursa 22 — Gemlikte meçhul bir şahıs tarafından, ağır ve hakaret edici cümleleri ihtiva eden beyannameler asılmıştır. Beyannameler toplatılmış ve tahkikata başlanmıştır. Bu işi yapan adam şiddetle aranmaktadır.

Üzüm, İncir Piyasası

İzmir, 22 (A. A.) — Bugün borsada 5 kuruştan 17 kuruşa kadar 1732 çuval incir ve 12 kuruştan 30 kuruşa kadar 5878 çuval üzüm satılmıştı.

Sözün Kısası

Çuvaldız
Ve İğne
Hikâyesi!

N. S.

Birisi Hanımteyzeden soruyor: Bir kızla konuşuyormuş, sevişiyormuş. Sonra kızı bırakmış. Şimdi duyuyormuş ki kız başkalarile konuşuyormuş, düşmüştü! Birçok erkeklerin hayatını zehirliymiş. Bu zat te ondan intikam almayı düşünüyormuş.

Birisini tanırım; mütemadiyen falan kadını nasıl aldattığını, fiilan erkeği nasıl dolandırdığını, bilmem kimi nasıl atlattığını -marifetlerini sayıp döken kâşifler gibi -gururla anlatır. Anlatırken ağzını şapırdatır, gözleri zevkle parıldar, omuzları iftiharla, iğrenç bir gururla kabarıp.

Geçen gün tesadüf onu yine karşıma çıkardı. Bu sefer omuzları gururla kabarmıyor, gözleri keyifle pırdamıyor, anlatırken ağzı şapırdamıyordu. Halinde inbizama uğramış insanların zebun bitikliği ve sesinde mağlûpların kargın kesikliği aşıkardı. Anlattı. Sevdiği kız ona ihanet etmişmiş. Bir arkadaşı onu aldatmışmış.

Uğradığı bu fenalıkların yüzü defa daha ağırlandı yüzlerce kimseye yapmış olan bu adam kendisine yapılanı affetmiyordu. Yapanları en galiz küfürlerle yerin dibine batırıyor, onlara en kötü sıfatları çok görmüyordu.

Birisini daha bilirim. Bir dairenin iktidar sahibi müdürü idi. Salâhiyet ve kudretin elinde olduğu günlerde etli habes dudaklarının arasından dökülen yarım cümleciklerle kaç defaiar nice biçarelerin mukadderatı ile oynamaktan çekinmemişti. Ahlar tuttu, adalet yerini buldu ve bu adam kaderin ona hakkile vurduğu müthiş tekme ile iktidarın koltuğundan sefaletin çamurlarına yuvarlandı, gitti. İktidar günlerindeki edaları, mağrur süzüşleri, müstehzi ve hain yukarıdan bakışları kalmamıştı artık. Vaktile nice ocakları gönlün le sızı duymadan söndürmüş olan bu adam kendisine hakkile yapılan muameleyi adaletsizca buluyor. Sövlüyor, sayıyordu.

Sözün kısası: Hayatta başkalarına fenalık ederken üzüntü ve vicdan azabı duymamış insanların kendilerine yapılanı tahammül edemediklerine dair az misal mi vardır?!

Garip Şey!

Geçenlerde Avrupaya 1000 altın kaçırmak isterken Sirkeçide yakalanan yataklı vagonlar şefi M. Marselin üçüncü cezada dün muhakemesi yapılmış, fakat maznun altınları aldığı kimse ile Edirne'de vereceği kimseyi hiç tanımadığını iddia etmiştir. Gelecek celsede şahit dinlenecektir.

Leh Tayyarecisi Gidiyor

Efganistandandönen Leh tayyarecisi Karpinski bugün tayyarecisi Varşovaya hareket edecektir.

Ucuz Odun

Belediye, memurlara ucuz odun temini için bir depo açacaktır.

Ticaret Birliği

Bir ticaret birliği tesisi için tüccarlarımız arasında yeni bir cereyan hâsıl olmuştur.

Recep Beyin tetkikleri

Halk Fırkası Umumi Kâtibi Recep B. tetkik seyahatine devam etmektedir. Recep B. elyevm Stokholmda bilhassa gençlik ve spor teşekküllerini tetkik etmektedir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Eski Darülitimardan Dumlupınar yatı mektebinden bu sene çıkan iki kimsesiz yavru, okumak için buradan ayakla Ankaraya gitmişlerdir. Azimlerinin önünde mâni bilmiyen bu iki çocuk kendilerine rast gelen gazeteci'ere şunu anlatıyorlar:

— Balmuncu Dumlupınar mektebi mezunlarıyız... Evet, İstanbul'dan yaya geldik. Niçin mi? Okumak için. Ortamektebi bitirdik. Bizim kimsemiz yok. Mecca-i leyli yazılmak için imtihana girecektik. Müdür

bizi kampa götürdü. Dönünce vakit geçmişti. Biz de Ankaraya gelmekten başka çare bulamadık..

İstanbulda yol parası vermeden Ankaraya gelebilmek için başvurdukları Vali Muhiiddin Bey bunları işe yerleştirmeyi teklif etmiş, çocuklar kabul etmişler. Vali Bey ısrar etmiş. Nihayet canı sıkılmış:

— Daha fazla okuyup ta ne olacaksınız? Reisi-cümhur olacak değilsiniz yal demiş..

İçlerinden birisi buna cevap vermiş.

— Ne biliyorsunuz, efendim? Belki oluruz..

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Zonguldak Sandalcıların Kavgası

Zonguldak (Hususi) — Vapur her iskeleye yanaştığı zaman kayıkçıların müşterileri almak için birbirleriyle boğazlaşmasına kavgaya ettiklerine şahit olunur. Zonguldakta bu hal tamamen aksinedir. Burada kayıkçılar yolcuları paylaşmak için değil, almamak için kavgaya ederler ve bu yüzden yolcular vapurun merdiveni başında beş on dakika binecek sandal beklerler. Bu hal hayretimi mucip oldu, tahkik ettim:

Zonguldak kayıkçıları aralarında bir şirket yapmışlar ve yolcu başına yirmi kuruş nakliye ücreti tespit etmişlerdir. Alınacak ücret doğrudan doğruya bir sandalcıya mal edilmediği için sandalcılar müşteri almak istemiyorlar ve tembel tembel seyre dalmayı tercih ediyorlarmış.

Yolcular sandalla iskeleye çıktıkları zaman iskelede bir gişeye gidiyorlar ve yirmi kuruş vererek bir bilet alıyorlar. Bu bilet olmadıkça hiçbir yolcu şehre sokulmüyor. Bu usulü ben beğendim, herkesin de beğeneceğini tahmin ediyorum. Ne sandalcı kavgası var, ne de ücret münakaşası.

Şehirde hararetili bir faaliyet var. Kömür nakliyatı hiç durmadan yapıyor, bütün yollar kömür tozu içinde. Fakat pis değil.

Nakliyat demiryolu vasıtasıyla yapıyor, herkes iş başında bulunuyor. Zonguldakta işsiz bir tek adam bulmak kabil değildir. Zonguldak Karadenizin sahil şehirlerinden en çok çalışkan bir şehirdir.

Malkarada

Şap Hastalığı Çıktı Ve Tedbir Alındı

Malkara (Hususi) — Tekirdağın Büyükalı ve Çorlunun Seymen köyü kıyılarında şap hastalığı çıkmış ve hastalığın geçici ceplerden sirayet ettiği anlaşılmıştır. Bu hastalığın Kırklareli ve Edirne hayvanatında da mevcut olduğu anlaşılmış, bilhassa Babaeskide müstevli bir şekil almıştır. Diğer mntakalara sirayetinde meydan verilmemesi için tertibat alınmıştır.

Malkara mntakasına 4-5 aydanberi yağmur yağmağından derelerin suyu kesilmiş ve çeşmelerde de suyun azaldığı görülmüştür.

Köylerde kesilen temiz ve yağlı keçi, koyun etlerinin okkası on beş kuruşa satılıyor.

Spor

Diyarbakir, Toros sporu Yendi

Adana, (Hususi) — Geçen hafta Mersinde ikiye karşı dörtle mağlup edilmiş olan Diyarbakir şampiyonu Adanada Torosspor 3-4 Diyarbakire mağlup olmuştur, Diyarbakir bu haftada Ceyhanspor karşılaşacaktır.

Edirne'de Kuazzam Bir Laboratuvar

Edirne (Hususi) — Lise ile Orta mektep binası arasında Maarif Vekâleti tarafından muazzam bir laboratuvar binası yapılmaktadır. Bina ikmal edildikten sonra her iki mektep fizik ve kimya tecrübelerini burada yapacaklardır.

Devrekte Kurulan Panayır

Panayıra Hayvan Sahipleri, Manifaturacılar, Hulâsa Herkes İştirak Etti

Devrek (Hususi) — Bu sene burada büyük bir panayır kuruldu. Yenice, Çaycuma, Bartın, Ereğli kasabaları da bu panayıra iştirak ettikleri için ilk tecrübe muvaffakiyet ile neticelenmiş oldu. Devrek ile Zonguldak arasında 47 kilometrelik bir şose vardır. Birçok arızalı araziden geçen ve yer yer uçurumları bulunan bir şosedan seyahat, nakil vasıtalarının bakımsız ve çürük olmaları yüzünden çok tehlikelidir.

Devrekte bir elektrik santrali, bir de fenni mezbaha yapılmıştır. Devreklilerin Mahya dedikleri panayır "Karagül", meydanına kurulmuştur. Bu panayır ilk defa

Sağda Ticaret Odası Reisi Ahmet Recep, altta Oda Başkanı Cemil Beyler ve Panayırdan bir manzara..

kurulmuş olduğu için birtakım noksanlar göze çarpmıştır. Fakat zamanla bu noksanlar azalacak ve kalkacaktır.

Panayıra hayvan, manifatura, nalbur, bakırcılık, saraçlık, meyvacılık ve zahirecilik pazarları ayrı ayrı yerlere kurulmuştur. Perakendeciler, kahveciler, berberler, aşçılar gibi küçük

esnaf ta muhtelif yerlere serpilmiş vaziyette yer almışlardır.

Panayıra en ziyade alış veriş mübadele esası zerindendir yapılmış, para üzerine o kadar iş görülemezdir. Hayvan fiyatlarında şayan dikkat bir düşüklüktür.

Bu panayır milli mahsulât ve mamulâtımızın halka tanıtılması için atılmış iyi bir adımdır. Zonguldak Ticaret Odası panayıra çok yakından alâkadar olmuş, tetkikat yaptırarak bir rapor hazırlamıştır. Panayırın tesisine karar veren Umumi Meclis azaları Ticaret Odası heyetinin bu kararları her türlü takdirin fevkindedir. — Ahmet

Finikede

Ormanlar İptidaî Bir Şekilde Çalışıyor

Finike (Hususi) — Ülkemizin en zengin ormanları Finikededir. Alakar, Çatallar ve Akçay nehirlerinin iki taraflarında uzayıp giden bu ormanlarda kerestecilikte kullanılan iki nevi ağaç yetişir: Çam ve katran. Bu iki nevi ağaçtan külliyetli miktarda kereste biçilmekte ve bütün Türkiye'ye sevkedilmektedir. Ormanların bir kısmı devlete, bir kısmı da eşhasa aittir. Fakat bütün ormanlar mevcut bir orman şirketi tarafından işletilmektedir. Kat'iyat ve imalât fenni şeraite uygun değildir. Tahtacı denilen bir sınıf ormanlar da pek iptidai bir tarzda çalışmaktadır.

Burada orman yangınları pek feci bir şekilde devam edip durmaktadır. Temmuzdanberi Finike ormanları yanmaktadır. Bu yangınların sürü çobanları tarafından kasten yapıldığı söylenmektedir. Bu cihet tahkik edilmekte ve yangınların önüne geçilmek için tedbirler alınmaktadır.

Otomotrisler

Adana - Mersin Yolunda İşleme Başladı

Adana (Hususi) — Uzun bir müddettenberi beklenen Devlet Demiryollarının otomotrisleri evvelki günden itibaren Adana - Mersin hattında çalışmaya başlamıştır. Yolcu mevkilerinin temizliği, fiatlerin ucuzluğundan maada bu makineler, Adana ve Mersin arasında 6 istasyonda daha tevakkuftur.

Adana halkı, bundan dolayı Devlet Demiryollarına teşekkür etmişlerdir.

Adapazarında

Âşık Memo, Bütün Türkiye Kadınlarının Kendisini Sevdiğini Söylüyor!

Âşık Memo

Adapazarı (Hususi) — Her memleketin kendisine mahsus hususiyetleri ve halk arasında kendine bir mevki yapan bazı meczup adamları vardır. Bunlardan birisi de Adapazarındadır. Sakat bir adam olan âşık Memo Adapazarının nev'i şahsa munhasır bir tipidir. Âşık Memo kendisinin gayet güzel olduğunu ve bütün Türkiye kadınlarının kendisini sevdiğini sevdiğini söylemektedir.

Âşık Memo:

Derdi aşka mübtelâyım neme lâzım kâr benim

Mahm mülküm yoktur amma kanaatim var benim

Deyip gezmektedir.

Kırşehirde

Halk Bir Lise Açılmasını İstiyor

Kırşehir (Hususi) — Burada mektep ihtiyacı hergün bir parça daha fazla artmaktadır. Ortamektepten her sene mezun olanların miktarı gittikçe artmaktadır.

Fakat maalesef bu mezunlar lise tahsiline devam edememektedirler. Çünkü başka memleketlere giderek lise tahsiline devam etmelerine mali kudretleri müsait değildir. Burada da lise yoktur.

Kasabamızdaki Ortamektep binası lise olmağa elverişlidir. Maarif Vekâletinin burada bir lise tesisi hem çocukları, hem de çocuk babalarını çok sevindirecektir.

Konyada Bir Cinayet

Konya (Hususi) — Şehrimize tâbi İlgün kazasında feci bir cinayet olmuş, Hasan Hatil isminde birisi kardeşini bıçakla ağır surette yaralamıştır.

Mecruh hastaneyeye kaldırılırken aldığı yaralardan vefat etmiştir.

Havzada

Tiyatro Ve Tavuk Hastalığı

Havza, (Hususi) — Otuz kişiden mürekkep İstanbul operet heyeti buraya gelmiş, temsiller vermeye başlamıştır. Halk temsillere çok rağbet etmektedir. Köylerde tavuk kolerası görülmüştür. Hükümet hastalıkla mücadele için icap eden tedbirleri almıştır. Hastalığın önüne geçmek için tavuklara meccanen aşı yapılmaktadır.

Alpullu Fabrikasında Faaliyet

İstanbul ve Trakya şeker fabrikaları Türk Anonim Şirketi evvelki gün erbabi ticaret ve sanayi, iş yaptığı banka müddetlerini, fabrika ile alâkadar bazı zevatı, gazetecileri davet etti. Fabrikayı gezdirdi ve yedi sene evvel küşat resmi yapıldıktan sonra bugüne kadar geçirdiği tekâmül safhaları hakkında izahat verdi. Bugün mevzu bahis olan meselelere de temas edildi, aşağıdaki izahat verildi:

1 — "Avrupadan gelen şeker gümrükte 7 kuruşa almak mümkün görünür ve bu şekerin maliyet fiatı 7 kuruştan aşağı zannedilir. Doğru değildir. Çünkü Avrupa'nın şeker istatistikleri ile meşgul olan adamı, meşhur Klaus pancar şekerinin maliyet fiatını 18-23 ve şeker kamışının şekerini 13 kuruştan kaydetmektedir. Binaenaleyh gümrüklerimize 7 kuruşa gelen şeker muhtelif memleketlerde ve muhtelif fabrikalarda istihlâkten fazla istihlal edilen şekerdir. Bunu atacakları yerde ihraç ediyorlar. Fakat bu şeker dünya şeker piyasasını bozduğu için geçenlerde Brükselde toplanan beynelmül şeker konferansı bazı memleketlerde bazı fabrikaların istihlâkten fazla şeker yapmalarına karar verdi."

2 — "Türkiye, şekerini yaşatmak için ağır gümrük koymuş denildi. Her devlette şeker iyi bir vergi matrahıdır. Mutavassıt aileler ayda 10 kilo şeker sarfetsen 4 lira vermiş olurlar. Şekerden alınan vergi doğrudan doğruya bilâ vasıta tarh olunan bir vergidir. Kılıda 8 kuruş istihlak resmi alınır. Dünyanın her yerinde devletlerin yerli mah ve fabrikalarını korumaları usuldendir. Kaldıkı sanayi ziraiyenin faidesi nokta nazarından şekerini himaye lâzımdır."

3 — "Şeker fabrikalarının kazançları hususi şahısların cebine giriyor deniliyor. Uşak şeker fabrikasının sermayesi hükümetindir. Alpullu fabrikasının sermayesinin yüzde 80'i Milli bankaların, mahalli vilâyet ve idareî hususiyelerin ve yüzde 20'si müessesilerin ve hususi şahıslarındır. Şeker sanayiinde 3-4 sene bir sene kısır addedilir. Diğer senelerdeki fazla kâr bu zarar korumağa tahsis edilir. Bu sebepten kazanç tamamen taksim edilmez. Geçen sene hissedarlara yüzde 12 temettu taksim edilmiştir. Yüzde ikisi kazanç vergisi olarak ayrılırsa demek yüzde 10 verilmiştir. Şirketin sermayesi 700 bin liradır. Milli bankalar hariç olarak hissedarların 6 sene denberi aldıkları senelik kâr 15 bin liradır."

4 — "Alpullu fabrikası sene 4 ay çalışır, günde 20 vagon şeker yapar. 7 sene evvel 46 vagonla işe başladı. Bu sene (1700) vagon kadar yapacaktır. Fabrikanın azami istihsal kuvveti (2300) vagonudur. Türkiye'de günde 20 vagon şeker sarfedilir. Alpullu Türkiye istihlakının 5 te birine kâfi gelir."

5 — "Alpullu şeker fabrikası Tarakyayı siyaseten ve iktisaden korumaktadır. mütevali muharebelerden halk burada oturamıyor, toprağı ekemiyor, ev yapmıyordu. Şimdi yalnız fabrika mntakasında 200-250 köy vardır. 15 bin zürra pancar ekmektedir. Faizsiz para verilmektedir."

Fabrika memurin ve amele için güzel evler yaptırmıştır. Bir hastahane yapılmaktadır. Açılan ispirto fabrikası günde bir ton ispirto istihlal ediyor. Velhasıl Trakyenin büyük bir faaliyet merkezini teşkil ediyor."

Siyaset Âlemi

Almanyanın
Yeni Bir
Ülmatomu

Alman Başvekili Fon Papan bundan birkaç gün evvel Vestfalya köylülerini ziyarete gitti ve bu müzakeratla ilgili ve iktisadi program hakkında uzun bir nutuk daha söyledi. Fon Papan, şimdiye kadarki sözlerinde, bilhassa borçlar meselesine dair kısımlarda fikirlerini fazla açmıyordu. Bu defa, dünyayı yeni bir hâdise karşısında bırakacak kadar açık konuştu. Başvekil sözlerine şöyle başladı:

"Hürriyetimizi tam bir surette temin edinceye kadar bu mücadele devam edecektir. İktisadi cidal millî serbestimizi temin edecek uğraşmanın mühim bir cephesidir. Bu mücadelenin dayandığı parula şu idi:

Haraca nihayet vermek. Şimdi biz siper muharebesinden çıktık, sahra mücadelesine girdik.

Bunun haricinde bizim için bir an evvel halledilmesi icap eden meselelerden biri de harice olan borçlarımızdır. Kısa bir zamanda beş milyar mark tediyeye etmiye muvaffak oldu isek, bunu, ecebî sermayesine karşı istigna göstermek ile temin etmedik.

Şimdi, Dünya İktisat Konferansının arifesinde bulunuyoruz. Bu sırada onlara anlatacağımız hakikat şudur:

Borçlu, borcunu ancak mal vermek suretiyle ödeyebilecek mevkiindedir. Bu takdirde borç ödeyemeyiz. Diğer milletlerin böyle bir anlaşmaya yanaşmaktan ise alacaklarından kâmilan vazgeçmeye razı olacaklarını tahmin etmek, fazla ilerisini görmek sayılmaz. Şu hâlde, dünya iktisat konferansı da açılmadan kapamıyor, demektir. — Süreyya

Fon Papan Cenaplarının bu sözünden şu mana çıkabilir:

Borçlarımızı verinceye kadar bizim fabrikalar işleyecek, öbür memleketlerin fabrikaları işlemeyecektir. Aksi takdirde borç ödeyemeyiz. Diğer milletlerin böyle bir anlaşmaya yanaşmaktan ise alacaklarından kâmilan vazgeçmeye razı olacaklarını tahmin etmek, fazla ilerisini görmek sayılmaz. Şu hâlde, dünya iktisat konferansı da açılmadan kapamıyor, demektir. — Süreyya

Fransız-Alman
Müzakeratı

Paris 22 — İthalât mahsullerini kontenjanmana tâbi tutmaya matuf olan Alman projeleri hakkında Almanlarla Fransızlar arasında yapılan müzakerelerde Fransız mümessilleri Fransa hükümeti de bir kontenjanman siyaseti takip etmekte olduğundan dolayı, Almanyanın mümasil tedbirlerine karşı esas itibarile hiçbir itirazları olmadığını söylemişlerdir.

HARİCİ TELGRAFLAR

Avusturya Meclisinde

Gürültülü Bir Celsede, Küfürler,
Hokkalar Fırlatıldı Hücumlar Edildi

Viyana 22 — Millî Meclisin ikinci celsesinde, Sosyalist ve bilhassa müfrit fırkaların yaptıkları nümayişlerin men'i için hükümet tarafından alınacak tedbirlerin müzakeresi çok gürültülü ve heyecanlı oldu. Hükümetin üç nazırı gürültüler arasında seslerini duyuramıyorlardı.

Müsteşar M. Fey, hükümetin tedbirinin Kanunu Esasiye muvafık olduğunu müdafaa ederken sol cenahın yubaları ve sağ cenahın alkışlarıyla karşılaşta. Sosyal Demokrat fırkası Reisi M. Boer Başvekil ile doğru yürümüş ve hücum etmiştir.

Başvekil M. Dolfus, Boer'e hitaben, Proleteryanın diktatörü olan bir adamın Başvekil ile demokrasi dersi veremeyeceğini ihtar etmiştir. M. Boer, Başvekilin sözlerine küfürler ile mukabele etmiş ve: "Namuslu bir Bolşevik, sizlere herhalde müreccahuttur." demiş olduğu rivayet ediliyor. M. Boer bir iki ağır kelime daha söylemiş bu esnada Avusturya Hitlercilerinden M. Renne Boer'e bir hokka fırlatmış ise de isabet etmemiştir.

Başvekil, Meclis Reisine bazı ihtarlar bulunurken Sosyal Demokrat meb'uslar Avusturya Hitlercilerinin üzerine hücum etmişlerdir. Büyük ve umumî bir kargaşalık olmuş ve celsenin tatilile, gürültü güc halle bastırılmıştır.

Bu hâdise dolayısıyla fırkalar reisleri bir içtima aktetmişlerdir. İkinci celse nisbeten sakin geçmiştir.

Avam
Kamarasında

Londra, 22 — Avam Kamarası, Ottawa itilâfına ait müzakerelerine devam etmektedir. Msai Nazırı bir nutuk söyleyerek Sovyet Rusya ile mevcut olan Ticaret muahedesinin fesedilmesini tenkit etmiş ve bunun Cihan İktisat Konferansı için iyi bir alâmet olmadığını söylemiştir. M. Baldwin yapılan tenkitlere cevap vermiştir.

İrlanda ile İngiltere arasında devam eden müzakerat inkıtaya uğradı. Serbest İrlanda devleti reisi M. dö Valera talepleri meyanında ülmatom şeklinde iki madde koymuştu. Birincisi İngilterenin İrlandadan alacaklı olduğu ziraat borçlarından feragat istemesidir. İkincisi İrlandanın tam manasile, istiklâlini talep etmesidir. Bu iki talep İngiltere tarafından kabul edilmesi pek muhtemel görünmemekle beraber mes'ele Londra kabinesi tarafından ehemmiyetli bir şekilde telâkki edilmektedir.

Eğer Londra hükümeti, bu hususta Dablin hükümetine karşı, müsamahakâr davranacak olursa bütün imperatorluğun istikbalinin tehlikeye girmesi muhtemeldir.

Resmimiz sağda müzakeratı idare eden İngiltere Başvekilî M. Makdonalt, solda Serbest İrlanda Devleti reisi M. dö Valerayı göstermektedir.

Amerikada İntihabat

M. Rozvelt Hükümeti Şiddetle
Tenkit Ve İtham Ediyor

Neuyork 22 — Demokratların Reiscühur namzedi olan M. Rozvelt intihabat münasebetile söylediği bir nutukta içki memnuiyeti kanunundan bahsetmiş ve hükümeti taahütlerinde geç kalmakla, "sakat," bir takım milletlere borç para vermekle itham etmiştir.

M. Rozvelt, Amerika sermayedarlarının güçlülük kazandıkları servetleri ecebî piyasalarda heba

etmeğe mani olacağını söylemiş ve pek çok alkışlanmıştır.

Cümhuriyetçilerin Propagandası

Neuyork 22 — Cümhuriyetçiler, Demokratlar aleyhinde propagandalarına devam etmektedirler. Cümhuriyetçiler, Rozvelt'in fırkasının kazaanmasını, iktisadiyat işleri için teklikeli bir vaziyette göstermektedirler. Cümhuriyetçiler gittikçe taraftar kazanmaktadır.

Birahanelerin Hükümete Yardımı

Münih 22 — Münih'in 6 büyük birahanesi, hükümetin iktisat programına yardım etmiş olmak için müstahdem miktârını yüzde 5 nispetinde arttırmağa karar vermiştir.

Tokyoda Yangın

Tokyo 22 — Komatçu mahallesinde büyük bir yangın olmuş 1000 ev yanmıştır.

3000 Amele İşe Başladı

Düsseldorf, 22 — Müttehit çelik fabrikaları şirketi 1 teşrinievveldenberi takriben 3000 ameleiy yeniden işe başlatmıştır.

İtalyada Tevellüdat

Roma 22 — 932 senesinin ilk 3 ayında diri olarak 744,496 çocuk doğmuştur. Geçen sene aynı devrede tevellüdat 780,466 idi.

Gönül İşleri

Çocuklar
İşte Böyle
Evlenirler

25 yaşındayım. İki sene evvel bir genç kıza tanışıp sevdim. Bir müddet böyle yaşadık. Sonra evlenmeye karar verdik. Fakat kız bir müddet tahsile devam edeceğini söyleyerek reddetti. Sonra muvafakat etti. Yaşı müsait olmadığı için bu defa resmen nikâh kıyamadık. Aile içinde hususî bir düğün yaptık. Bir müddet iyi geçindik. Kız iyi bir ev kadını oldu. Derken yaşı doldu, kâğıtları askıya koydu.

Fakat bu sırada onu denemek için ben eve gelmemiye başladım. O buna kızdı. Evden kaçıp bir akrabasına gitti. Ben de asılan kâğıtlarımı bozdurdum. Bu suretle beş on defa ayrıldık, barıştık. Bu defa galiba büsbütün gitti. Artık barışmak niyetinde değil gibi. İşlerin bu durgun zamanında bir de evimin bozulmuşu beni yıktı. Barışmak için mahkemeye gitsem hak kazanır mıyım? Genç güzel ve temiz bir kızdır. Ben ayrılmak niyetinde değilim N. I

Çocuklar evlenme çağına gelmeden evlenince, işte böyle işi oyun, oyuncuğa çevirirler. A oğlum, haydi kız küçüklük, akli ermiyor, diyelim. Fakat sen 25 yaşında yetişmiş çocuksun.

Artık nikâh kâğıtlarınız askıya verilirken, "ben kıza deniyeceğim," diye eve gitmemek olur mu? Elbette geçinemeyiniz. E bette kavga edip durursunuz, evvelâ senin aklını başına alman lâzım. O küçük olduğu için bir kabahat bile yapsa sen affedeceksin.

Nikâh olmadığınız için onu mahkeme karare ile eve getiremezsiniz. Fakat gönül rızasile gelmiye ikna edebilirsiniz. Elbette kız da yuvasının bozulmasını istemez, ona derdini açıkça anlat. Yaptığın hataları itiraf et. Geçinmiye karar verdiğini vadet. Barışıp mesut olmiye bak.

HANIMTEYZE

TAKVİM

PAZAR

1934 - 23 - 1ci TEŞRİN 932 hısr: 171

Arabl Ruml
20 - Cem. e. ahar: 131 10 - 1ci Teşrin - 1343

Vakı	Esat	Vasat	Vakı	Esat	Vasat
Cüm. e.	1 00	6 19	Yaza	1 11	17 19
Uğ. e.	6 39	1 59	Yaza	1 11	18 51
İk. a. l.	9 33	4 57	Yaza	10 20	4 44

TEFRİKAN UMARASI 106:

ÇOCUKLUĞUM

Meşhur Rus Edibi Maksim Gorkinin hayat romanı

Türkçeye Çeviren: Muvaffak

— Nerede idin?

Diye sordum. Çoktan unutulmuş olduğumu ifade eden bir sesle bana bir sürü ş-hir isimleri saydı, sonra tekrar hiç gürültü çıkarmadan bir kartal azametile odada gezindi.

— Bu elbiseyi nereden aldın?

— Kendim diktim, ben her şeyimi kendim yaparım.

Onun bütün diğerlerinden başka türlü olması hoşuma gidiyordu. Fakat benimle az konuş-

masına müteessir oluyordum. Bir şey sormadığım zaman tamamile susuyordu.

Tekrar sedire yanına oturdu. Birbirimize sımsıkı kenetlenmiş olduğumuz halde susarak ta ihtiyar eve dönünceye kadar böylece kaldık. İhtiyarlar sakın, birbirlerine mültefit görünüyorlar ve günlük kokuyorlardı.

Akşam yemeyi bir bayram günü gibi çok iyi geçti. Uyuyan birini uyandırmaktan korkuyorlarmış gibi diktatla ve az konuşuyorlardı.

Biraz sonra annem bana adı kitap yazısını öğretmeye başlamıştı. Bir sürü kitap satın almıştı. Bir tanesinin ismi de (Ana lisanı) idi. Birkaç gün sonra bu yazının bütün güçlüklerini yenmiştim.

Ve hemen bunu müteakıp

bana ezber şiirler vermiye başlandı. Bu ikinci içimde acı üzüntülere sebep oluyordu. İntihap ettiği parçalar arasında bazı benim anlayamayacağım kısımlar vardı ki ben gayri şuri bir hisle bu mısraları değiştiriyor veyahut bazı kelimeleri kulağa aynı sesi veren kelimelerle tebdil ediyordum. Annem buna kızıyor, yanlış söylediğim mısra daima tekrar baştan söyletiyordu. Eğer doğru söylediğim bir mısra diğer bir defa yanlış okursam bana dik kafalı, inatçı diyordu. Bu kelime oyunlarını seviyordum. Hafızamdaki parçayı söyleyecek yerde bir sürü saçma kelimeler fırlatıyordum.

— Bu da ne demek oluyor? Diye annem yüzüme haykırdıyordu.

— Bilmiyorum.. Kulağa böy'e geliyor!

— Ne gibi? Böyle geliyor ne demek?

— Böyle.. Tuhaf geliyor!

— Köşeye git, dur!

— Neden?

Yavaş, fakat tehditkâr bir sesle tekrar etti:

— Köşede dur diyorum sana!

— Hangi köşede?

Sualime cevap vermedi. Yüzüme öyle hiddetli bir çehre ile baktı ki şaşırıp kaldım. Onun ne istediğini biliyordum. Köşede mukaddes resimlerin altında küçük bir yuvarlak masa bulunuyordu. Masada, içinde kurumuş bir çiçek deneti olan bir vazo vardı. Diğer köşede bir halı ile örtülmüş bir sandık duruyordu.

(Arkası var!)

Dünya Hâdiseleri

Dünyanın
En Küçük
Başmuharriri

Londra (Hususl)—İngilterenin hatta bütün dünyanın en küçük başmuharriri Londrada bulunmaktadır. "Dolaşan Ateşler," ismindeki aylık bir çocuk mecmuasının başmuharriri olan bu meşhur küçük, henüz 13 yaşında bir kızdır. Bir prens ailesine mensup olan bu küçük başmuharririn ismi Prenses Tatyana Vazemskayadır. Prenses Tatyana makalelerini hiç kimsenin yardımına muhtaç olmadan yalnız başına yazar ve maruf muharrirleri bile hayrette bırakır. Prenses Tatyana "Dolaşan Ateşler," mecmuasında çocuk hikâyeleri, şiirler ve bunun gibi yazılardan başka her nüshasında siyasi ve iktisadi makaleler de yazar. "Dolaşan Ateşler," mecmuasının son nüshasında küçük başmuharriri "İngiltere Devlet Bankası bizim tavsiyelerimizi takip ediyor," serlevhası altında bir iktisadi makale neşretmiştir.

Kör Boksör

Paris (Hususl) — A. Mansfield sekiz sene evvel boks şampiyonu iken ozaman yaptığı bir maç neticesinde her iki gözü kör olmuştu. Sekiz seneden beri yapılan tedaviler hiçbir fayda vermemiştir. Nihayet Terriyana ve Erman isminde iki doktor maruf boksörün gözlerini açabileceklerine emin olarak Belediye hastanesinde Mansfield ameliyat yaptırılmışlardır. Bu doktorların iddialarına nazaran birkaç gün sonra Mansfieldin gözleri eskisi gibi görebilecektir. A. Mansfield, kör kaldığı sekiz sene zarfında da idmanlarına devam etmiştir.

İtalyada Doğum

Roma 21 — Resmî istatistiklere nazaran 1932 senesi ilk 9 ayında doğumlarda bir azalma vukua gelmiştir.

Bu müddet zarfında İtalyada 744496 çocuk dünyaya gelmiştir. Halbuki geçen senenin aynı müddeti zarfında 780466'yı bulmuştur. Bu senenin ilk 9 ayı zarfında doğumlar ölümlere nisbeten 284876 fazladır. Geçen sene bu fazla 318514 idi.

Hava Posta Rekoru

Berlin 21 — Cenup Amerikasına yaptığı seyahatlerin sekizincisinden dönen zepelin balonu Avrupaya 40 bin mektup getirmiş ve böylece hava posta rekorunu kırmıştır.

Ölüm Saatleri

Rostok, 21 — Rostok Darülfünunu profesörlerinden Ficher, son yedi sene zarfında ölen 3,769 kişi üzerinde yaptığı tetkikat neticesinde bunlardan çoğunun sabahın saat üçü ile altısı arasında öldüğünü tesbit etmiştir. İkinci derecede en tehlikeli saatler 20 ile 23 arasındaki saatlerdir. En az ölüm vukubulan saatler gece yarısıdır.

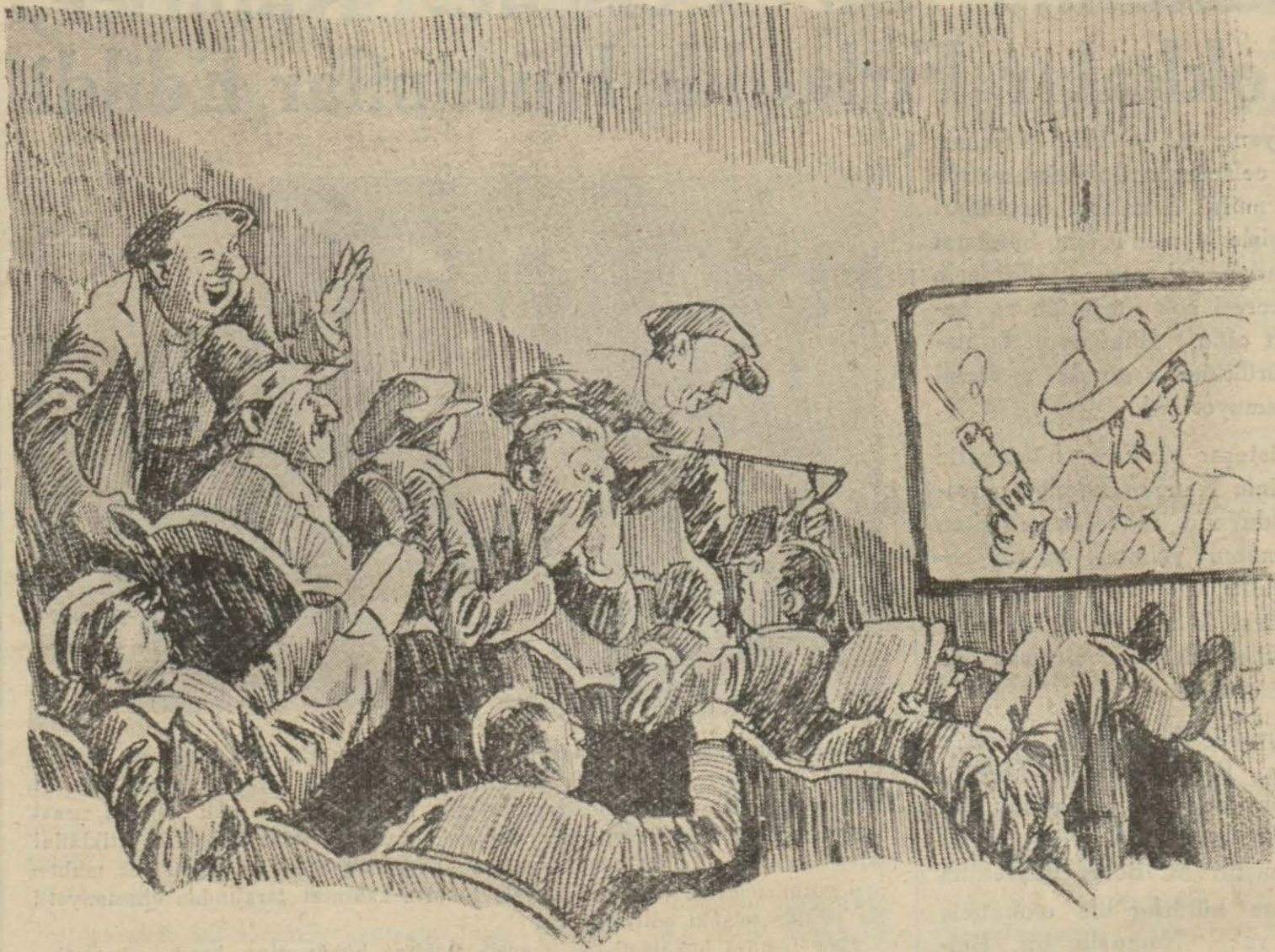
Sartorio Öldü

Roma, (Hususl) — Roma kiral akademisi azasından ve İtalyanın en maruf ressamlarından Sartorio 72 yaşında olduğu halde birkaç gün evvel Romada vefat etmiştir.

SİNEMADA CURCUNA

Garip Bir Ses Yükseldi: "Yol Gösterin Efendiye... Locasını Kaybetmiş!..,"

Kendimi Vahşî Hayvanlar Arasında Zannettim

Bazı sinemaların paradî kısmında bu manzara hiç eksik olmaz

Hep bir ağızdan bağırsıyorlar:
— Oha... Ooha... Ooha..
— Yo... Yo... Yo..
— Ayvansaray... Aksaray..
Avansaray, Aksaray, aksaray..
— Kalbimi yaktın çini kız..
Seni gidi fattan çini kız..
— Ulan haydi rumbayı çalım..

Zurna taklidi bir ses; bahriye çifte tellisine başlayınca neş-elendiler:

— Amman yavrum... Aşşadan gel, aşşadan!.. Ooh, oh.. Ooh..
Bir eşek anırması:
— Ai ai ai.. Ai..

Kendinizi timarhanede zannetmeyiniz. Timarhane ile hiç alakası olmayan bir yerdesiniz.

Salon bir az karanlıkta da bir sinema salonunda bulunduğunuzu, perde üstünde konuşan gölgelere bakarak anlayabilirsiniz. Sinema salonunda bu gürlü nedir? Diyebilirsiniz?

Hemen haber vereyim ki, sinemanın ne birinci, ne ikinci mevki koltuklarında, ne de balkonundasınız. "Paradî," dedikleri en üst katın müşterileri arasında bulunuyorsunuz. Sinemayı, bir apartman farzederek paradî bu apartmanın tavan arası sayılabilir. Paradinin müşterileri Allah için kibar insanlardır.. Sinemaya film seyretmek için değil, başkalarına film seyrettirmemek için gelirler.

Gışedeki adam, paradî için bir bilet istediğim zaman, hayretle yüzüme baktı. Söylediğimi anlamamış gibi idi; tekrar tekrar:

— Paradîye mi kaçacaksınız? diye sordu.
— Evet! Paradîye çıkacağım..
— Yani parter bileti istiyorsunuz..
— Evet..

— Şu halde oyunu en üst kattan seyredeceksiniz..

— Evet!..
Bileti elime verdi amma, benim paradî bileti alışma bir mana veremedi.

Paradîye ömrümde ilk defa çıkıyordum. Kendimde tuhaf bir

yadırgama, bir acemilik seziyordum. Biraz da utanıyor gibiyim. Ne ise, merdivene tırmandık. Yüz ayak kadar vardı galiba... Üçüncü katta, karanlığa gözlerimi alıştırmaya çalışırken kulak tozumda bir ses, tokat gibi çınladı:

— Çüşüş..

Bu iltifatı iştmemelikten geldim. Yalnız, bu sefer büsbütün çekinerek adım atıyordum.. Birinin daha ayağına basarsam heriften mutlaka dayak yeriz.

Paradî müşterileri, burada hep kendi seviyelerinde kimseleri görmeye alışık oldukları için yabancıları iyi gözle bakmıyorlar. Sıralardan birine şöyle yerleştim derken birisi kolumdan dürttü:

— Kafanı çek, göremiyorum.. Yani başımda bir fıslı.

— Espiyon mu, nedi? Demindenberi lâflarımızı dinliyorsun..

Beni ikisi birden tepeden tırnağa sözdüler:

— Yol gösterin efendiye... Locanın yolunu şaşırmış..

— Ehhem ehhem... Altın kösteği de var..

Baktım ki daha fazla kalmak tehlikeli.. Paradinin öteki ucuna doğru yürüdüm. Dikkat ediyorum: Beşer onar, herkes kendi muhtinin adamlarile bir araya toplanmışlar. Gruplardan her birinin ayrı vazifesi var. Köpek gibi havlayanlar, bir tarafta, yuba çekenler bir tarafta... Sinemada güllünecek bir vak'a geçerken bir ağızdan çingiraklı kahkaha atanlar bir tarafta...

Perdede bir aşk sahnesi geçiyordu. Erkek, kıızı öptü. Vay efendim, sen misin bu halt eden? Bütün gruplar, birlik olup, haykırdılar:

— Yu.. yu... yu.. yu.. yu

Çok geçmeden eşekler anırmağa, köpekler havlamağa, kurtlar ulumağa başladı, zurnacılar çiftetelli çahyor, destancılar bere-li kız şarkısı söylüyordu. Bütün paradî yerinden oynamıştı.

İçlerinde okçularda varmış meğerse... Çatal tahtadan yapılmış küçük lâstik oklarla aşağıdakileri taş yağmuruna tutmaya başladılar.

Derken merdivenlerde bir patırtı oldu. Bu gelenler, sinema müdüriyetinin "Heyeti nasihası," idi. Paradidekiler, dertop olup yerli yerine geçmişlerdi. Aşağıya taş atan kim olduğunu anlamak keramete muhtaçtı. Heyeti nasiha, evvelâ tatlılıkla, söze başladı.

Sonra, gitgide işi tehlide kadar vardırdı:

— Kim gürlü ederse kulağından tutup kapı dışarı atacağım! Eakat, heyet merdivenlerden iner inmez curcuna tekrar başladı. Yalnız bu sefer, taş atan yoktu. Taş yerine söz atıyorlar:

— Marsıvan oğlum... Baştan birinciyi eşekçeden bir şey geç.. te dinlesin..

Anırtı başladı; fakat bunun bir insan ağızından çıktığına kolay kolay inanılmaz. Sahici eşek te ancak böyle anırır.

Hep birden takdir ettiler:

— Hangi ahırda yetiştin olan? Eşek taklitçisi, eşek eşek sırtıyor.

Birisi diyor ki:

— Çocuklar.. Hani eşek anırmağa başlarken üst perdeden koparyo.. Bu nedenmiş bilir misiniz?

— Yok.. Bilmiyoruz söyle..

— Şeytan, eşeğin kulağına eğilir: "Dünya yüzünde dişi eşek kalmadı! Ağla marsıvanım ağla.., Dermiş. Eşek bunu duyunca basarmış feryadı.. Şeytan bir ara yine yaklaşır:

Korkma .. korkma.. Senin için bir tane sakladılar.. dermiş. eşek te bu söze kanar:

— Eh eh eh.. diyerek anırmasını bitirmiş..

Paradide eşek anırtısı bitince elma muharebesi başladı. Yumuruk gibi elmaları kafa göz demeyip fırlatıyorlar.

Bir tane de benim kafame gelirse haraptı halim.. Aralarından yavaşa sıyrılıp soluğu merdivende aldım. — * *

Kari Mektupları

İncir İstihlâki
Nasıl Artar?

Germencik incir müstahşillerinden Emin Süleyman Bey gönderdiği mektupta bu sene de incirlerin satılmamış olmasından yana yakıla bahsetmekte harice satamadığımız inciri kendimiz yiyerek istihlâk edebiliriz. Türkiye'de bir milyon kişi günde üç tane incir yese elde satılmamış bir okka mal kalmaz. Halbuki bu malın yarısını Avrupaya satmak ta kabildir. Dahilde istihlâk çoğalınca haricte de müşteri bulunur, incirci kooperatifleri dahil istihlâki temin için ön ayak olmalırlar demektir.

Akdenize Fener Lâzım

Alâiyeden M. Asım imzasile gelen bir mektupta Fenerler İdaresinin Akdeniz sahillerinin tehlikeli mntakalarında birer fener tesis etmesi temenni edilmektedir.

Ankara Garsonlarının Temennisi!

Ankara garsonlarından yedi kişi tarafından imzalanan bir mektupta Ankaradaki umum kıraathanelerde kâğıt ve domino oyunları menedildiği için gazino ve kıraathaneler tarafından kendilerine yol verildiğini, işsiz ve güçsüz bir vaziyette kaldıkları yazılmakta ve kendilerine iş bulunması temenni edilmektedir.

Süte Alçı katılmaz!

Sabık Sütçüler Cemiyeti Reisi Hakkı Bey gönderdiği mektupta süde tebeşir, alçı ve un karıştırılarak hile yapılamayacağını yazmakta ve:

— Bu takdirde süt ya kesilir, yahut ta pişirilirken mahallebi gibi koyulaşır, demektir.

Tütün Zararlıdır

Mektebi yeni bitirmiş gençlerimizden H. Reha Bey gönderdiği bir mektupta, tütünün zararlarından bahsederek birçok mektep talebelerinde sigara içmenin moda olduğunu yazmakta, genç dimağları harap olmaksızın kurtarmak için bu çok fena moda ile mücadele edilmesini temenni etmektedir.

"Kant," Kelimesinin Manası

Ankarada Cebecide karilerimizden Muammer Bey gönderdiği mektupta türcede Kant kelimesinin şehir manasına olduğunu yazmakta, Semerkant, Taşkent şehirlerini misal getirmekte, Pür kelimesinin de kasaba manasına gelmekte olduğu bildirmekte, Külâhpür, Gazipür, Şahpür isimlerini misal getirmekte ve pür kelimesinin avrupalılar tarafından Pol tarzında alındığını anlatmaktadır.

Cevaplarımız

Karilerimizden Ahmet Beye:

— Tiyatroculuk mektebi kapandı. Erkek ve kız talebelerine balet dersleri verilecektir. Kaydedilmek için Darülbeydi rejisörlüğüne müracaat etmek lâzımdır.

★

Şarköyde Şifa eczanesi sahib Bahri Tahir Beye:

— Müstahşerlerinizin reklamını meşhur markalara tahsis edilmiş olan küçük ilanlar sütunumuzda yapabilirsiniz. Bu sütunun reklâm şeraiti gayet müsait ve her keseye elverişlidir efendim.

Yarım Saatte Dünyayı Dolanmış

İstanbuldan Ankara, Sofya, hatta Parisle telefon vasıtasıyla konuşabilirsiniz. Düşünün Parisi, bir de düşünün İstanbulu, arada trenle dört günlük, tayyre ile iki günlük mesafe var.

Halbuki İstanbulla Paris arasında telefonla konuşmak mesele miya, âlem dünyanın her tarafı ile konuşuyor.

İngiliz gazetecilerinden biri geçen gün telefonla yarım saat içinde dünyayı devretmiş, dünyanın dört köşesi ile konuşmuştur.

Bu gazeteci anlatıyor: "Londra telefon kumpanyası ile anlaşarak telefonla bütün dünyayı doladım."

Evvelâ Avustralyanın payitahtı Sydney şehrini aradım. Yatağın altına gitmek üzere olan birisile karşılaştım. Burada saat öğleden sonra iki, orada gece yarısı idi.

— Ne var ne yok, diye sordum.

— Havalar mükemmel, dedi, bir haftaya kadar deniz banyolarına başlıyoruz.

— Allah selâmet versin dedim.

— İki dakika sonra Kaliforniya'da henüz uykudan uyanmış bir kadınla konuştum.

— Burası San Fransisko, saat 6 dedi.

— Kahvaltı yaptınız mı?

— Hayır, siz yaptınız mı?

— Altı saat evvel.

— Altı saat evvel.

Derken araya Nev-York girdi,

— Kaliforniyaya siz mi telefon ediyorsunuz?

— Evet.

— Sesinizi işitiyorduk. Çünkü bizden geçiyordu.

Hayretimden dona kaldım. Ahizeyi kapadım.

Biraz sonra yine zil çaldı, ahizeyi kulağıma götürür götürmez, evvelâ bir hırlama; sonra bir ses.

— Allo, allo, burası Vadro. Londrada havalar nasıl?

Vadro, Allah Allah burası da neresi.

— Vadro nerede yahı!

— Kutuplarda. Burada derece hararet 2, orada kaç?

— Kuzum harareti bırak ta bana şu Vadronun yerini söyle.

— Vadro Norveçin şimalinde iki bin kişilik bir yerdir. Telefon birdenbire kutuplardan cenuba açıldı ve karşıma Cebelüttarik çıktı: Cebelüttarikta konuştuğum adam İngiliz gazetelerini dört gün sonra aldıklarından şikâyet etti.

Cebelüttariktan Kanadaya geçtik. Montrealden bana Ottawa müzakeratının Londradaki tesirini sordular. Bilmiyorum, dedim geçtim.

Postane, "Şimdi neresini istiyorsunuz?," diye sordu. Derken telefonda bir ses,

— Burası Olimpik vapuru. Ben kaptan Evans. Şimdi Şerburgtan hareket ettik. Bir emriniz?

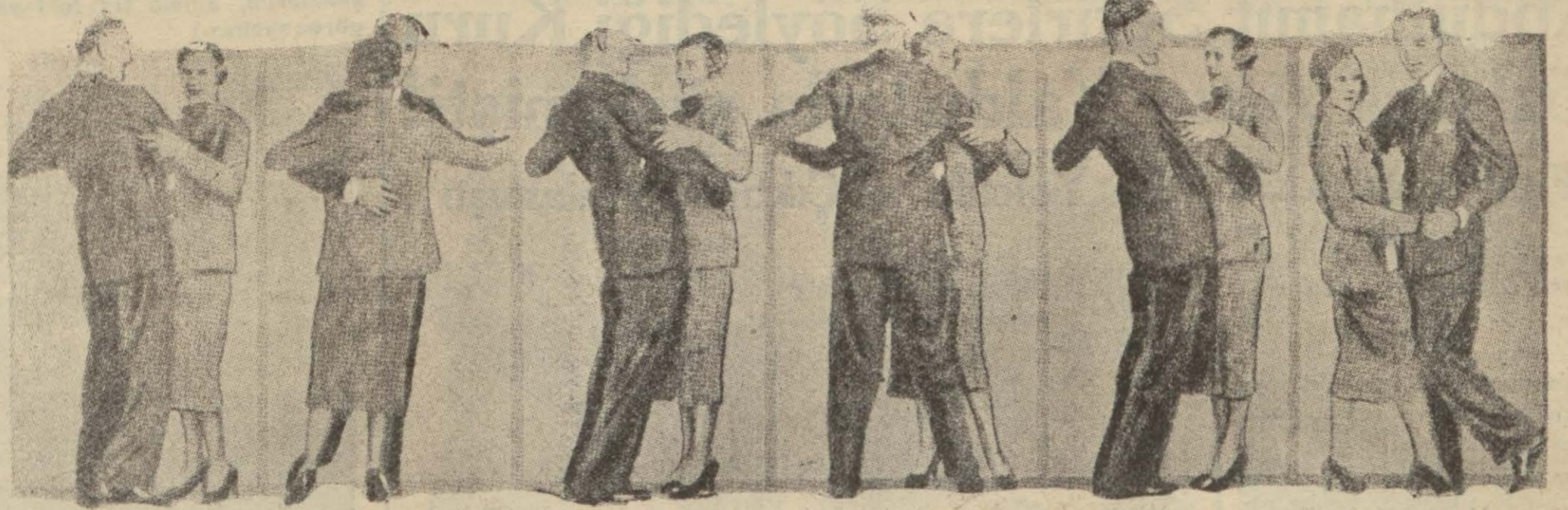
Deniz üzerinde giden bir vapura sipariş vermek, herhalde hoş bir şey.

★

Yer yüzünde 35 milyon telefon vardır. Avrupadaki evinizden 35 milyon kişi ile konuşabilirsiniz.

Hayret değil mi?

BU SENENİN YENİ DANSI

İlk adım: Sağ ayak ileri.

Sola kısa bir yan adım.

Sağ ayağı sola getirip kapa.

Sol ayakla yana yürüyüp bacağı çarlistonda olduğu gibi kır.

Sağ ayağı sola getirip kapa.

Bacaklarahenk vermek için kırılacak ve el böyle tutulacak.

MOTÖR OTOMOBİL TREN VE TAYYARE İLE Hastasına Koşan Doktor

Fennin şu harikasına ve içinde yaşadığımız asrın insanlara verdiği kolaylıklara bakınız.

Geçen gün Londrada sür'atle ameliyata muhtaç bir hastaya ameliyat yapmak için İspanya sahillerinde vapurla seyahat eden bir doktoru davet etmişler ve 24 saat sonra o doktora ameliyat yaptırmaya muvaffak olmuşlardır.

Şaştınız, değil mi?

Oyle ise vak'ayı dinleyiniz.

Londramın birkaç hastanesinde operatörtük yapan meşhur bir İngiliz doktoru, bir sonbahar tatili yapmak üzere Homerik vapurle seyahate çıkmıştır. Vapur İspanyanın cenup sahillerindedir ve doktor günlük kaygularından uzak eğlenceli bir hayat geçirmeye çalışmaktadır. Hergün vapuru güvertesinde birkaç arkadaşla tenis oynamakta, banyosunu yaparak öğle uykusuna yatmakta, geceleri danslı eğlencelere iştirak etmektedir.

Bir sabah vapur yolda iken doktora bir telsiz telgraf uzatılır. Telgrafta müstacel bir ameliyat için sür'atle Londraya dönmesi rica edilmektedir.

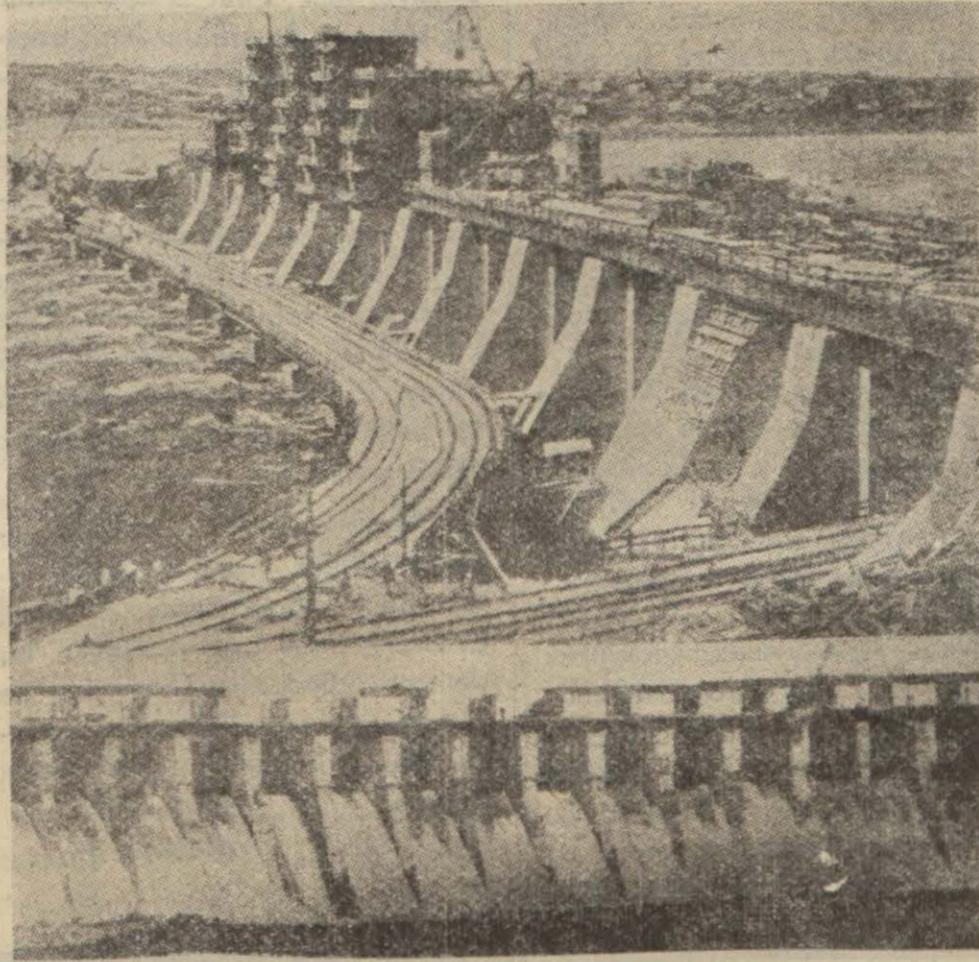
Doktor cevap olarak ameliyata yetişeceğini bildiriyor ve ondan sonra şayanı hayret bir seyahat başlıyor.

Vapur yavaşlatılıyor, bir motör indiriliyor. Doktor bu motöre binerek en büyük sür'atle en yakın sahil iskeleye gidiyor. Oradan otomobille Barslon şehrine varıyor. İlk ekspres treni alarak akşam Parise varıyor. Pariste ilk Londraya giden tayyareye binerek Londraya geçiyor. Ertesi sabah erkenden Londraya varıyor, hastasına yetişiyor. Ameliyatını yapıyor ve yine aynı vasıtalarla vapuruna dönüyor.

Doktor vapurda telsiz telgrafı cumartesi sabahı ahyor, Londraya pazar sabahı varıyor.

İşte size insanların zaman ve mekânı hiçe indiren muvaffakiyetlerine bir misal.

DÜNYANIN EN BÜYÜK ELEKTRİK MERKEZİ

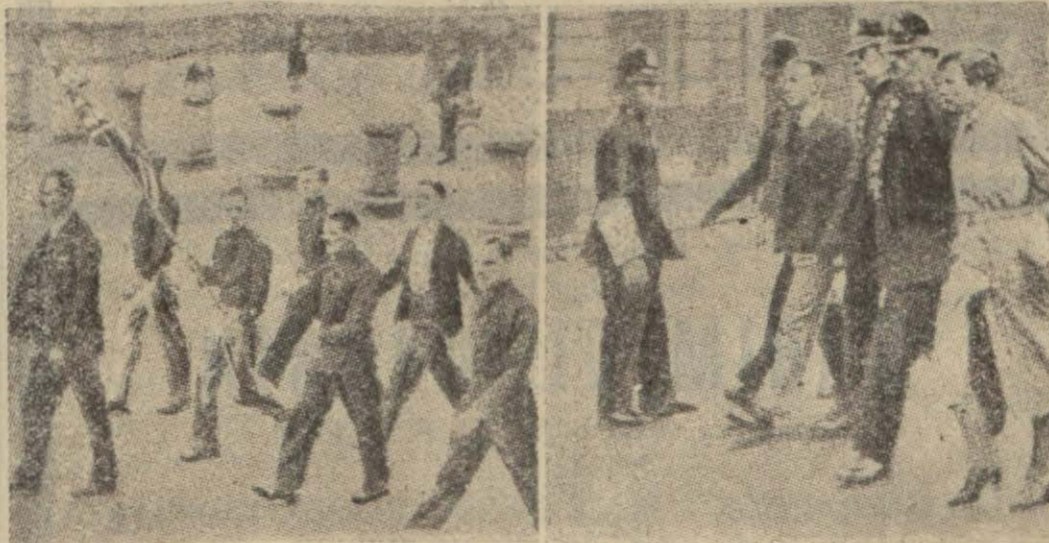
Bu ay Sovyet Rusya, Dinyeperstoyda dünyanın en büyük elektrik merkezinin açılma merasimini yaptı.

Beş senelik plânın mühim işlerinden biri de Rusyayı elektrikleştirmektir. Bu maksatla Rusyanın dört beş noktasında büyük bentler yapılmasına ve buralarda muazzam elektrik merkezleri kurulmasına karar verilmiştir.

İşte Dinyeperstoy'da geçen hafta açılma resmi yapılan elektrik merkezi de bunlardan biridir. Bu merkezin hususiyeti

dünyanın en büyük elektrik merkezi oluşudur. Bu elektrik merkezinin çıkardığı elektrik kuvveti (756) bin beygir kuvvetindedir. Halbuki Amerikalıların Niyagara şelâlelerinden istifade ederek yaptıkları en büyük elektrik merkezinin çıkardığı elektrik kuvveti 430 bin beygir kuvvettir. Yalnız bu merkez, harpten evvel bütün Rusya dahilinde mevcut bütün elektrik merkezlerinde elde edilen kuvvetten fazla kuvvet çıkarmaktadır.

YALNIZ ALMANYADA DEĞİL

Londra sokaklarında Faşistlerle Komünistler şimşik kadar Almanyada vukuunu işittığımız Faşist Komünist kavgaları İngilterede de başlamıştır. Solda resimde İngiliz siyah gömleklileri, sağda tevkif edilen komünist görülüyor.

Viyanada Ölen Salâhattin Paşa Kimdi ?

Avrupa gazeteleri Viyanada Salâhattin Pş. isminde birisinin öldüğünü haber verdiler.

Bu Salâhattin Pş. "Arap çekici" ismile tanınan bir İngiliz memurudur. Hayatı macera ile doludur.

On yedi yaşında iken Viyanadan çıkmış, iş yapmak maksadile Sudana gitmiş. Orada İngilizlerin nazarı dikkatini celbetmiş ve Darfur kasabasına vali tayin olunmuş.

Genç Viyanalı, bu mevküden istifade ederek ticaretini arttırmış, yerlilerle 27 defa harbe girmiş ve meşhur bir vali olmuştu. 1884 te bir defa düşmanları tarafından esir edilmişti. Fakat bu esareti esasında islâmiyeti kabul etmek suretile hayatını kurtarmıştır. Ondan sonra Mehdinin yanında kalmış, uzun müddet ona kâtiplik etmiştir. Bu sayede arapça da öğrenmiştir.

Sonra bir geçce ansızın kaçmış, aylarca çöllerde mücadele ederek İngilizlere iltica etmiştir. Oradan İngiltereye gelerek macerasını anlatmış ve o vakit kendisine Pş. unvanı verilerek tekrar Mısıra gönderilmiştir.

Orada İngiliz kıtaatının başında Sudan yerlilerine karşı aylarca harp açmış ve senelerce mücadele etmiştir.

Umumî harp çıkınca, İngiltere ona kendi tâbiyetini vermek istemiş, fakat Salâhattin Paşa kabul etmiyerek Avusturyaya dönmeyi tercih etmiş. Fakat harbe girmemiş, üsera karargâhlarında hizmet etmiştir.

İşte geçen gün Viyanada ölen Salâhattin Paşa budur. Genç bir kıza vardır. Sudanda yaptığı servet bu kıza kalmıştır.

Erkek Kıyafetinde Bir Kadın

Almanyada son günlerde yirmi senedenberi erkek kıyafetinde gezen bir kadın yakalanmıştır. Bu kadın kocası öldüğü için bu harekete tevessül ettiğini söylemiş, fakat polisler bu sözleri inanmıyarak kadını mahkemeye göndermişlerdir.

Abdülhamit Sefirlere Söylediği Kuru sözlerini Altın Yıldızlarla süslemişti!

Fuat Paşa Uzun Bir Yolculuğa Çıktığını Anlamıştı

Muharrir! ✱

Her Hakkı Mahfuzdur

-166-

Sefirin maneviyatı üzerinde, istediği tesiri yaptı ve sonra, sözlü, sefere bıraktı. Sefir:

— Şevketmeapl..

Diye söze başladı. Fehim paşanın birçok e'fal ve harekâtından başlayarak ikide birde İstanbulu ve bilhassa ecnebileri heyecan içinde bıraktığından, bu halin vahim akabetler hazırladığından bahsettikten sonra sözlü Fuat paşaya getirdi:

— Bu zatın rütbesi refedilmiş ve kendisi de meçhul bir mahalle nefyediliyordu. Malûmu seniye-nizdir ki, bu zatta bütün devletlerin en yüksek nişanları vardır. Bu nişanlar hâmil olan kimselerle de devletler alâkadardır.

Sefirler, şu anda içtima halinde bulunuyorlar ve Fuat Paşanın alenen muhakeme edilmesini istiyorlar.

Dedi. Abdülhamit, sefirin bu sözlerini tamamen dinledikten sonra, büyük bir sakinlikle cevap verdi:

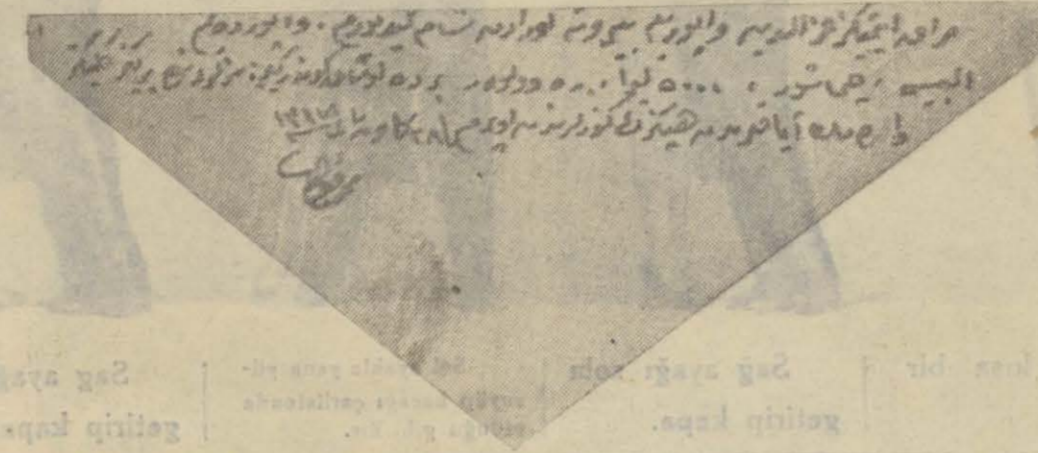
— Anhyorum ki Fuat Paşanın vaziyeti, sefirler çok yanlış bir surette aksetmiş. Fuat Paşa, benim müşirimdir. Bu müşirimi istediğim surette istihdam etmek te benim hükümdarlık hakkımdır. Kendisini, Hicaz şimendifer hatını teftişe memur ettim. İzzet ve şerefle oraya gönderiyorum. Hatta iyi bir yolculuk etmesi için de, kendi rükûbuna mahsus olan saltanat vapurunu tahsis ediyorum.. Filhakika, dün çirkin bir hâdise olmuş.. Bu hususta tahkikat icra olunuyor. Kabahati olanlar, tabiidir ki cezalarını görecektir. Bu tahkikatın hitamina kadar, hiç kimse mücrim değildir. Buna binaen Fuat paşa hakkındaki düşünceler de doğru değildir. Ben, Osmanlı ordusunun başkumandanıyım. Bu sıfatla Osmanlı ordusunun bir müşirine de (Şam) da bir vazife veriyorum. Mesele, basit bir askerlik muamelesinden ibarettir.

Abdülhamidin bu kestirme cevabı, gayet tabiidir ki sefiri tatmin etmemişti. Ve.. Etmiyeceğini Abdülhamit'te kestirmişti. Bunun içindir ki sefir avdet ederken Abdülhamit bu kuru sözleri altın yıldızlarla da süslemiş ve her kalbe tesir eden mebzul iltifatlarla sefiri Çit köşkünün kapısına kadar teşyi eylemişti.

Sefir, kağıdan çıkar çıkmaz Abdülhamit, ilk gözüne ilişen adama emir verdi:

— Koşsunlar.. İzzettin vapurunun direğine (Müşir bayrağı) taktırsınlar.. (Serasker) le (Dahiliye nazırını) da çabuk bana çağırınlar...

Zaten vaziyetten herkesin kulağı kırıştı idi. Her ihtimale karşı emre müheyya bulunan (Serasker Rıza Paşa) ile (Dahiliye Nazır

Fuat Paşanın tevkiif edildiği gün ailesine yazdığı tezkerenin sureti

rı Memduh Paşa) nın mabeyne celbedilmeleri, gecikmedi. Abdülhamit, evvelâ seraskere şu emri verdi:

— Derhal beşinci ordu müşirine şifreli bir telgraf çekiniz. Fuat Paşa gerek (Berut) ve gerek (Şam)da bir müşir gibi istikbal edilsin. ncak, hiç kimse ile ihtilat ettirilmesin. Ve sonra Dahiliye nazırına da:

— Siz de bu hususta Vilâyete malûmat veriniz. Şehrin tenha bir mahallinde münasip bir ikametgâh tedarik edilmesini ve bilhassa ecnebilerle temasına kat'iyen meydan verilmemesini de sıkıca emrediniz.

Dedi. Aynı zamanda, vapurun biran evvel hareketi esbabının teminini de irade etti.

Çerkes Mehmet Paşa, bir taraftan vapura, diğer taraftan da (İdarei mahsus) ya koşuyor, vapurun kömür ihtiyacını temine

çalışıyordu... Fuat Paşa, bütün bu telâş ve hazırlıklardan, uzunca bir yola çıkarıldığını anlamıştı. En kısa olarak, Trablusgarbi, Bingaziye ve yahut (Cidde) ve (Hüdeyde) yi düşünüyordu. Yanında eşya ve kâfi derecede para da yoktu. Geceyi, kamarasına girmiyerek salonda geçiren Fuat Pa, sabahleyin erkenden Mehmet Paşayı çağırttı. Cebinde bulunan bir mektup zarfının kapanacak yerini yırttı. Şu satırları yazdı:

Merak etmeyiniz. İzzettin vapuruna Beruta, oradan Şama gidiyorum. Vapurdayım. Elbise, çamaşır, 5000 lira, revolver bir de uşak gönderiniz. Sizlerden de biriniz geliniz. Valdemin ayaklarından, hepinizin gözlerinden öperim.

28 Kânunusani 1317

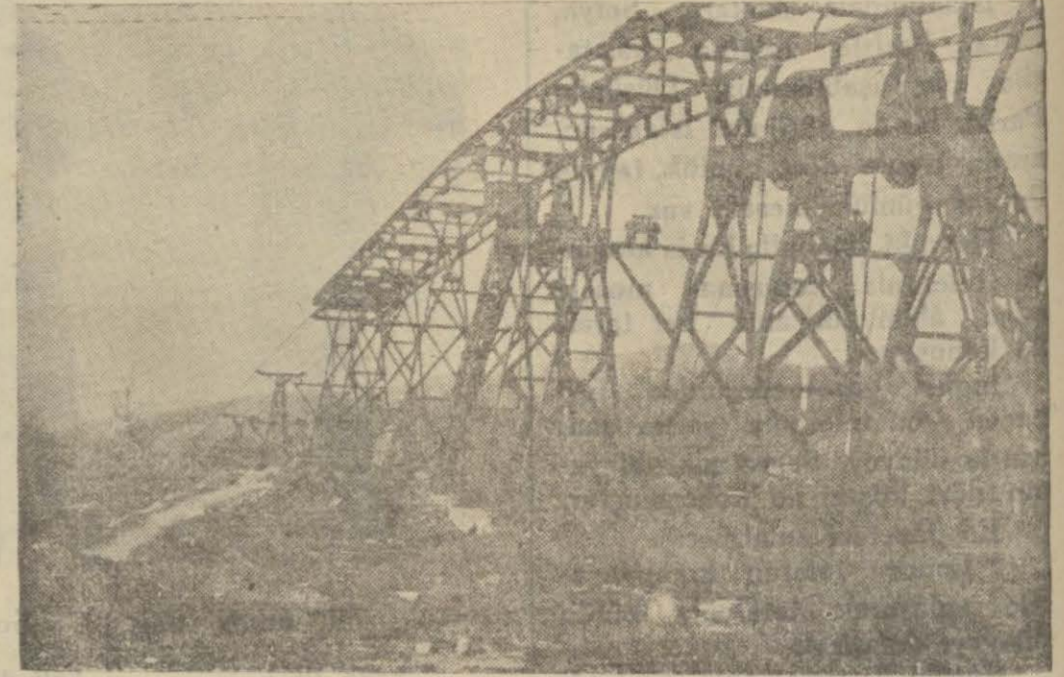
Mehmet Fuat

(Arkası var)

Kömür Ocaklarımızın Hayatı

8 — Yazar: A. Naim

[Bu yazılarda bugüne kadar Zonguldak kömür amelesinin iş ve kazanç hayatını, çalışma ve yaşama safhalarını öğrendiniz. Zonguldak muhabirimizin uzun ve etraflı teklifler neticesinde yazdığı yazıların bugünkü kısmında da amele'nin hususî yaşayış şekillerini, amele ile içki ve amele ile kumar münasebetlerini göreceksiniz.]

Gelik ile Asma arasında havadan kömür nakliyatı

Zonguldak, (Hususi) — Havzadaki Karadeniz ve Erzurum havalisinin amelesile, Zonguldak Divrek ve mülhakati amelesinin yaşayış tarzları bambaşkadır. Âdetleri ayrıdır. Zonguldak, Devrek ve köylerinden gelen amele, kahveye çıkmazlar, ayrı barakalarında yaşarlar. İş paydoslarında, en büyük zevkleri, "Çifte", denilen iptidai bir musiki aletle köy havaları çalmaktır.

Karadeniz ve Erzurumlu amele iş paydoslarında kendilerine mahsus kahvelere çıkarlar, kâğıt oynarlar. Karadeniz amelesi, ekseriya kemeçe çalarlar. "Horon", tepeler.

Maden Amelesi Ve İçki
Dünya madencilik âleminde, maden amelesi aşağı yukarı ayyaşlığın ayrı bir vafı, bir "sembolü", addedilir. Halbuki havzada amele arasında içki iptilâsı sureti kat'iyede yoktur. İçki kullanan amele, mevcuda nazaran, yok denecek kadar enderdir.

Yalnız, Karadeniz amelesinin bir kısmında kumar oynamak bir

iptilâ halindedir.

Amele Ve Kumar

Amele arasında cari olan kumar şekilleri şunlardır: "Altmış altı", "Kılıç", "Barbut" gibi kâğıt ve zar oyunlarıdır. Zabitanın ciddi ve şedit takip ve murakabesi yavaş, yavaş bu korkulu halin önünü almaktadır.

Maden ocakları, senede ancak dört bayramlarda tatil olduğundan amele o günler zarfında istirahat eder.

Bayram sabahları, daimi amele camiden çıktktan sonra kahvelerine giderler ve birbirleriyle bayramlaşırlar. O gün hepsi, oldukça yeni ve temiz giyinmişlerdir. Ceplerinde sekizlik sigara yerine, münhasıran bayramın ilk günü birbirlerine ikram etmek üzere bir paket on beşlik sigara vardır.

Vakıfkebir, Tonya, Rize ve Sürmeneli amele, bayram günlerini sabaktan akşama kadar "Horon", tepmekle geçirirler.

Muvakkat Amele

Muvakkat köylü ameleye gelince, bayram günlerini evlerinde geçirmek için, paralarını alır, almaz yola çıkarlar, yağmur, fırtına, kar tipisi gibi hiçbir tabii hâdise, köylü ameleyi yolundan alkoyan bir sebep olamaz. Nitekim; böyle olduğu içindir ki geçen Ramazan bayramı, müthiş kar fırtınasına rağmen yola çıkan amele gruplarından birçok zavallı, o zaman yine bu sütunlarda teessürle haber verdiğim gibi, yarı yolda donarak ölmüşlerdir.

"Dilâver Paşa", yazısını bitirirken; "bundan sonraki yazılarda havzanın bugünkü faaliyetini ve amele vaziyetlerini bu yazımın bazı kısımlarında bahsettiğim mevzular dahilinde anlatacağım", demiştim.

Dilâver Paşa nizamnamesini, küçük bazı mütalealarla nakledden, bahsin alâkası münasebetil temas ettiğim mevzular şunlardır:

1 — İş saatleri meselesi,
2 — Ameleden yapılan para kesimi,
3 — Ceza paraları.

Filhakika havza amelesi denince, en sathî bir düşünüşle bile, numaraladığım bahisleri hatırlamak mümkün değildir. Bunlar havzanın ezeli, kökleşmiş ve müzminleşmiş birer derdidir.

Ben burada, bu umumi mesele etrafında, eksik fazla mütalea yürütmeyeceğim değilim. Sadece, bu yarıdaki tetkik ve müşahedatın, yazıdaki yazılımda, Zonguldak

MAJIK'te Haftanın en büyük ve en beğenilen filmi olan JOHANN STRAUSS ve AŞKI'ni siz de

Mümesilleri: V. yavaş operasından MICHAEL BOHNER; LEE PARRY ve GRETEL THEIMER

İki saat zevk neşe şataret, aşk ve emsalsiz bir musiki

İlaveten: 1932 Los Angeles Olimpiyatları

EN BÜYÜK MUVAFFAKİYETLER REKORU

MELEK ve ELHAMRA

Sinemalarında

MAURICE CHEVALIER

ve

JEANETTE MAC-DONALD

Tarafından temsil edilen

SENİNLE BİR SAAT

İncelik, zevk - Musiki, bütün manasile güzelliğin toplandığı bir isim:

KARIM OLACAKSIN

Fransızca sözlü büyük U. F. A Filmi

Mümesilleri:

LUCIEN BAROUX - ALICE FIELD - ROGER TREVILLE

lâik olduğu büyük muvaffakiyeti

MELEK Sinemasında

Kazanacaktır

Büyük bir LEHİSTAN İSTİKLÂLİ harp filmi:

Merzifonda

Bir Memur Hakkında Tahkikat Yapılıyor

Merzifon (Hususi) — Yapılan tetkikat neticesinde tahsil memurlarından Hikmet Efendinin 3900 lira açığı çıkmıştır. Tahkikat ve takibata başlanılmıştır.

Amasya Maarif Müdürü

Merzifon (Hususi) — Çorum Maarif müdürü Şefik Bey Amasya Maarif müdürlüğüne tayin edilmiştir.

LAUREL ve HARDY

Niçin tevkiif edilmisler?

ASRİ SİNEMA

Bunu, size dündenberi kemali muvaffakiyetle göstermekte olan

KİLİT ALTINDA

(DEMİR KAPİ filminin tehzil)

filmide izah edecektir.

Hayaton: Tamamen mahir köpekler tarafından temsil edilmiş

CLARA BULL'un cinayeti

Metro - Goldwyn - Mayer filmi

Bütün şehir halkı

GLORY'A'da

Kemali muvaffakiyetle gösterilmekte olan

MARY DUGAN'IN DAVASI

Fransızca sözlü filminden başka

hiçbir şey bahsedilmiyor

HUGUETTE DUFLOS

CHARLES BOYER tarafından

TİMURLENK

- 123 -

Muharriri: * *

Ey Ulu Hâkan Pusuya Düştün

Su, burada girdaplaşıyor muydu, yoksa bir engele rast gelerek biran için geri mi dönüyordu? Her zaman olursa olsun, köpükler dağılıyordu, birleşe birleşe tülleşiyordu. Timur, bu garip teresümü hayretler içinde seyredersen sudan vücut bulan tül, yavaş yavaş kabardı, gümüş telden örülü mini mini bir kubbe gibi irtifa aldı. Cihangirin hayreti on kat ziyadeleşmişti, nefesini kırsarak, gözlerini sabitleştirerek hiçbir san'atkarın yapamayacağı bu köpükten kubbe beye bakıyordu. Bir lâhza sonra kubbe yarıldı, içinden Tevekkül çıktı. güzelliğinin değil güzelliğinin son derecesi yüzünde parlayıp duruyordu.

Timur bu umulmaz irtisama hayrandı. Yerini unutmuştu, suyun çağlıtısını duymuyordu, ağaçları görmüyordu, bütün benliğile sudan boy gösteren güzeller şehinşahını seyrediyordu. Fakat onun ayakları ucunda yine köpükler kubbeleniyordu. Efsanelerin dalgalarından yarattıkları deniz kızı gibi köpükler içinden doğuveren şu nefis mahlûk acaba bu yeni kubbenin içine mi kapanacaktı?.. Timur, yüreğine engin, çok engin bir ferahlık, damarlarına canlı ve fevralık bir ihtiras getiren manzaranın kapanmasını istemiyordu, bu sebeple de şu yeni kubbenin meşum bir rol oynamaması için âdeta çırpıyordu. Lâkin yeni kubbe durmadan büyüyordu, Tevekkelin yanı başında yükseldi. Şimdi Cihangiri gözü "yârican"ında, öbür köpük kubbe idi, helecanla bekliyordu. Nihayet o da, hayli irtifa aldı ve birdenbire yapıldı, içinden Gazale çıktı. Çöl kızı, yene yalmayaktı, halbalları topuklarını öpüyordu, saçları omuzlarını okşuyordu, gözleri aşk püskürüyordu, dudakları iştihâ ürüyordu!

Bir kari imzasile iznâten mektup yoluyla muht rem zate:

Tefrikama gösterdiğiniz alakadan dolayı teşekkür ederim. Yalnız mektubunuzda neyi intikâta ettiğinizi anlamadığıma da açıkça söylemek isterim. Timuru, öldüğünden fazla büyük gösterdiğini mi hoş buluyorsunuz, ya mı Beyazıt için haşin davranışından mı teessür duyuyorsunuz?.. Bana öyle geliyor ki bugüne kadar çıkan tefrikalarda Anadolu Türkü hakkında tek bir kelime yoktur. Esasen ben, Kaşgır Türkü, Azerbaycan Türkü Kazan Türkü, Rumeli Türkü, Anadolu Türkü diye ayrı ayrı Türk tayfaları tanıyorum, yer yerinde bir tek Türk milletini bulduğuna inanmıyorum. Bu sebeple Timurun idare ettiği ordularını halis Türk askerileri olarak kabul ediyorum ve onun zaferlerini millî mefâbirimizden sayıyorum.

Gerçi bu büyük adamın bazı Türk hükümdarlar ve Türk şehirler hakkındaki muameleleri bizi müteessir etmez değil. Lâkin iyi tetkik edilirse görülür ki Timur, Altınordu hükümdarını da, Yıldırım Beyazıtı da - mecbur edildiğinden dolayı - ezmiştir. Ben, bu mühim noktayı daima göz önünde tutmakla beraber yerinde ve zamanında galiplerle mağlûpların tarihî haklarını ödemekte de tereddüt etmedim, geri kalan sayfalarda da aynı vazifeyi ifa edeceğim.

Bu kadarlık izahı lütfen کافی görürünüz. Zaten siz de söylüyorsunuz: Bu nihayet bir romandır. Romanlar üzerinde ise okadar ince tahlillere lüzum yoktur. Değil mi, efendim.

Timur, iki güzel mahlûku böyle yanyana görmekten, ömründe hiç tatmadığı, bir zevk alıyordu. Gözleri kamaşa kamaşa, göğsü kabara kabara onları birbirleriyle mukayese ediyordu. Lâkin hayli şaşırılmıştı. Ne Tevekkel Gazaleye, ne Gazaleye Tevekkül müstesna bir elmas parçası ise Gazalede eşsiz bir zümrü'te benziyordu. Birine "hayat" diyen ağzın öbürüne de "can" dememesi mümkün değildi. Birinde muhteşem mamurelerin azameti vardı, öbüründe sonsuz çöllerin göz karartan haşmeti seziliyordu. Fakat Timur, mutlaka ve mutlaka bir tercih yapmak, ikisinden birini üstün bulmak istiyordu. Bu ihtiyaç ile onları enine, boyuna ölçtü, tarttı, süzdü ve nihayet Tevekkülü üstün buldu. Çünkü onun bakışında anılan, anlatan, cana yakın olan birşey, bir hususiyet vardı. Öbüründe bir bilmece kapaklığı, tuhaf bir yabancılık, daima uzaklaşmayı işaret eden bir sertlik görünüyordu.

Cihangir, hasıl ettiği şu kanaati onlara da tebliğ etmek lâzım gibi elini uzattı:

— Sen, dedi, çöl kızı: Yerine sevgiline git. Bana Tevekkül yeter!

Bu kelimeleri mırıldanmak günlerdenberi yüreğinde habersiz bir surette cenkleşen iki muhabbetten birini atıp çıkarmak, şu rürekli galât hayal perdesini oada, kızlar kayboldu. köpük- eski yerlerini ve akışlarını suyun zembemesi yükseldi, ağaçların hissiyatı duyuldu ve Timur şöyle bir silkinerek gülmüşü:

— Hayalladım, dedi, bu yaşta bile insan hayalden, hayaletten kurtulamıyor.

Belki nemli yapıklar üzerine uzanacakları, hulyalara dıalacakları, lâkin kulağına çarpan keskin bir ses onu yerinden sıçarttı. Ormanın öbür ucundan doğru yardım dilenen bir feryat yükseliyordu:

— Nerdesin ey ulu Hakan. Pusuya düştük, ölümle karşılaştık!

(Arkası var)

SON POSTA

Y. v. s. Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Hav: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 25-

İstanbul - 20203

Post. kutusu: İstanbul - 741

Telgraf İstanbul SONPOSTA

ABONE FİYATI
TÜRKİYE ECNEBİ

1400 Kr.	1 Sene	27CC Kr
750 "	6 Ay	1400 "
400 "	3 "	800 "
150 "	1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmeyen hâlden mes'uliyet alınmaz cevap için mektuplara (6) kuruşluk dul hüvası lazımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Gazetemizde çıkarılan resim ve yazıların bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

Fransız - İngiliz Casusları Karşı Karşıya! Birçok İngilizler, Fransada Esrarengiz Bir Şekilde Öldürülüyorlar

Umumî Harp Casuslarından Beş Kişi Kayboldu

Madam Vilson

Bir müddettenberi bazı İngiliz gazetelerinde, Fransız casus teşkilâtını itham edecek tarzda yazılara tesadüf ediliyor. Bu neşriyata göre, son beş sene zarfında, Fransada, İngiliz tebasından beş kişi esrarengiz surette öldürülmüştür. Bunların üçü kadın, ikisi erkektir. Her beşinin katilleri de meçhul kalmış ve Fransız polisi, delilsizlik iddiasile tahkikatını yarıda bırakmaya mecbur olmuştur. Şayanı dikkattir ki bu beş kişinin beşi de, umumî harpte, İngiliz Entelicens servisinde çalışmışlardır. Bu neşriyata tercüman olan İngiliz gazetelerinden biri de Deyli Ekspresitir ve şu bendi neşrediyor:

"Son beş sene zarfında üç İngiliz kadını Fransada öldürülmüştür. Aynı müddet zarfında bir İngiliz erkeği ölmüştür, bir diğeri de kaybolmuştur. Bunun da katledilmiş olması muhtemeldir. Fakat bu beş vak'dan yalnız birinde, bir adam mazoun mevkiinde görülmüştür.

Bu cinayet silsilesi, 1927 şubatının 26 ncı günü Parisin Bulonya ormanında Daniyel isimli hastabakıcı kadının yaralı olarak bulunan cesedile başlamıştır. 1928 mayısının yirmisinde de Vilson isimli bir kadın Tuke kasabasında öldürülmüştür. Mis Branston isimli diğer bir kadın ise Eks an Provans'ta katledilmiştir. İngilterenin sabık Marsilya Konsolosu M. Rejnald Li'den ise 1930 haziranındanberi haber yoktur. Nihayet 1932 eylülünün on sekizinci günü Donald Ros isimli bir İngiliz Paris civarında, Mezon Laffit denilen semtteki evinde ölü bulunmuştur.

Mis Branston'un katli hâdisesinde Pine isimli genç bir Fransız zan altına alındı. Bu adam, İngiliz kadınıyla sevişiyordu. Kısa bir muhakemeden sonra beraet etti.

Misis Vilson hâdisesi ise, esrarengiz bir mahiyette görülmekle tahkikattan bir netice çıkmadı.

★

Fransız gazetecileri, cinayet hâdiselerini muayyen zamanlarda birer kitap halinde neşrederler. Bu

Madam Danyels

Donald Ros

eskidenberi mevcut bir âdettir. Son çıkan böyle bir eser, Fransada öldürülen bu İngilizlerin şu

Mis Brandson

veya bu suretle İngiliz Entelicens servisi ile alakadar olduklarını kaydediyor. Bu adamların cesetleri bulunan evlerin tetkiki göstermiştir ki cinayetlerin hiçbirini paraya tamaen yapılmamıştır. Buna rağmen gayet kıymetli şeyler aranmış gibi ortalıkta altüst edildiği, eşyanın dağıtıldığı, hatta duvar kâğıtlarının bile yırtıldığı görülmüştür. Ve meselâ Mis Branstonun ölümünde garabet o kadar göze batıyordu ki üzerinde durmamak mümkün değildi. Çünkü bu kadın, oturduğu evin havuzunda boğulmuştu. Ayaklarında ayakkabı yoktu. İpek çorapları bahçenin taşlarından hiç zedelenmemişti. Eğer bahçede dolaştıktan sonra havuza düşmüş olsaydı, çorapları o halde mi olabilirdi?

Garip, çok garip bir ölüm silsilesi veyahut?..

RADYO

23 Teşrinievvel Pazar

İstanbul (1200 metre) — 18 orkestra, 19,30 Bedayi musiki heyeti tarafından konser, 21 gramofon ile opera parçaları.

Bükreş — (394 metre) 20 Radyo Darülfünunu, 20,40 gramofon, 21 opradan parçalar, 21,30 kuvertet.

Belgrat — (430 metre) 20 Yugoslavya konseri, 21 Viyanadan naklen Çarış Fâristin opereti.

Roma — (441 metre) 21,45 (Lehar)'ın Paganini isimindeki opereti.

Prâğ — (488 metre) 20 Bratislava'dan nakil, 21,55 gramofon, 22 konser.

Viyanâ — (517 metre) 19,30 salon orkestrasi, 21 Lehar'ın Çarış Fâristin opereti.

Peşte — (550 metre) 20,15 spor haberleri, 20,30 operet parçaları.

Varşova — (441 metre) 21,25 Sezar ve Kleopatra operetinden parçalar, 21 halk konseri, 22,10 keman konseri.

Berlin — (1635 metre) 20,30 konser, 22 Paristen nakil, 45 Müzik hol.

24 Teşrinievvel Pazartesi

İstanbul — (1200 metre) 18 Müzik hol. H. ile Mahmut B. tarafından ataturka konser, 19,5 orkestra, 21 Hikmet Rıza H. ile arkadaşları tarafından ataturka saz.

Bükreş — (394 metre) 20 Radyo darülfünunu, 20,40 şarkı konseri, 21 salon orkestrasi.

Belgrat — (430 metre) 20 Almanca ders, 22,30 Müzik parçaları, 21,30 Zagreb'ten nakil.

Roma — (441 metre) 21 gramofon,

Japonyanın Yeni Teşebbüsleri

Londra, 22 — Cemiyeti Akvam heyeti tarafından yeni Mançuri meselesi hakkında hazırlanan Litton raporu cemiyet heyetinde müzakere edilmeden evvel Japon Hariciye Nezareti bazı faaliyetlere başlamıştır. Japonya, Sovyet Rusyayı kendi noktai nazarına yaklaştırmak üzeredir.

Japonya - Rusya ve Yeni Mançuri arasında ademi tecavüz misakı yapacağı kuvvetle muhtemeldir. Diğer taraftan Japonya, Vaşington hükümetinde de kendi noktai nazarına yaklaştırmak için, yeni Mançuri hükümeti tarafından Amerikanın büyük sermayesine büyük nafıa işleri temini de deruhde edecektir.

21. 0 kitap ve muharir, 21,45 telif konser.

Prâğ — (488 metre) 20 Brno'dan nakil, 21,30 sesli filmlerden parçalar.

Viyanâ — (517 metre) 20,40 Ayda operasi, 23,31 orkestra.

Peşte — (550 metre) 20,30 opera parçaları, 22,10 habes, 23 gramofon, 4,15 çigan orkestrasi.

Varşova — (441 metre) 0 musababe, 21 Kalman'ın bir opere i.

Beş — (1635 metre) 20,20 konser.

İngiltere Hükümeti tarafından Gazi Hz. ne hediye edilen eserin tereflerini

ÇANAKKALE

— 138 —

Yazan: General Oglander

Türklerin Buradaki Mevzileri Bulunamadı

29 uncu fırka, 7 Mayıs harekâtı için lazım gelen emirnameyi 6 Mayıs günü akşam saat 10 da tebliğ etti. On beş dakikalık ihzari bir bombardımandan sonra sabah saat 10 da piyade ileriye hareket edecekti.

Hücumun sureti icrası, aynen 6 Mayıs günü olduğu gibi idi. Ancak bir gün evvelki birinci ve ikinci safha harekâtı bu defa mezciledi ve birinci hedef istihlal edildiği zaman Fransızların mihver noktasını zaptetmelerine kadar intizar edilmeyip 29 uncu fırka ileri harekâtına devam edip ikinci hedef olarak tayin olunan hattı işgal edecekti.

İngiliz fırkasının bu emirnamesini alan Fransız kumandanı General D'Amede gayet mühim olan mihver noktası daha evvelce kendi kışağı tarafından zaptedilmedikçe 88 inci İngiliz livaının harekâtında muvaffak olmayacağından korktu ve 7 Mayıs günü sabah saat 4,50 de, bir gece evvel karaya çıkan Kolonel Simonin'in müstemlike livaasının iki taburunu da alıp bu mühim noktayı zaptetmesini General Masnovye emretti. Maamafih bilâhara bu emir geri alındı ve sabah saat 7,15 te Fransız kışağına yeni emirler verildi. Bu emirlere nazaran mihver noktasını zaptetmek için yapılacak hücumu saat 10 da başlanacaktı. Fransız cephesinin diğer aksamında da Kerevizderenin şarka nazır olan garp yamacı zaptedilecek fakat derenin öteki tarafına geçilmeyecekti.

Muharebe başlamadan evvel General Hunter - Weston, askerlerinin maneviyatını yükseltmek, daha şiddetli ve daha candan harp etmelerini ve ileri hareketinin bir gün evvelki gibi neticesiz kalmamasını temin etmek için elinden geleni yaptı. Her liva kumandanına ayrı ayrı ve bizzat telefon ederek talimat verdi ve 125 inci livaı teşvik ve teşci etmek için hususi bir beyanname gönderdi. Fakat kışağına ileri gidebilmek için asıl muhtaç olduğu şey top ateşi ve top mermisi idi ve maalesef top mermisi yoktu. Bu acemi kışağın maneviyatı çok yüksekti; fakat cephaneye vaziyeti son derece na-

zikti ve gündüz vakti, yerlerini muhafaza eden mitralyözlerin ateşi karşısında ilerlemek imkânı yoktu.

Binaenaleyh 7 Mayıs gününün hikâyesini birkaç cümle ile anlatmak kabildir. Saat 9,45 te başlayan ihzari bombardıman hiç bir işe yaramadı. Y sahili civarındaki Türk mevzilerini imha etmek için Amiral elinden geleni yaptı. Hattâ kayıkların tepesini tamamen yıkıp havaya atmak için Swiftsure ve Talbot kruvazörleriyle Nanica balon gemisini bu noktaya gönderdi. Fakat balonla çıkan rasitler da Türk siperlerini tespit edemediler. Bu suretle Türklerin buradaki mevzileri bulunamadı ve tabiatile de donanmanın top ateşinden masun kaldı.

(Arkası var)

Zafranboluda

Belediye Faaliyeti Biraz Artamaz Mı?

Zafranbolu (Hususi) — Zafranbolu Belediyesi maalesef gönlün arzu ettiği faaliyeti gösteremiyen bir Belediyedir. Bu hareketsizlikte biraz da parasızlığın tesiri vardır. Belediyenin senelik varidatı (14) bin lirayı geçmemektedir. Şehrin caddeleri harap ve bakımsızdır. Temizliğe pek o kadar itina edilmemektedir. En nefis koyun eti 15 kuruştur. Fakat etler açıkta satıldığı ve bütün sinekler üzerine konarak eti kara bir gövde haline getirdikleri için tiksinden yemek kabil değildir. Belediye, hiç olmazsa varidatla alâkadar olmayan işleri tanzim etse çek iyi olur.

İngiliz İşsizlerinin Nümayişleri

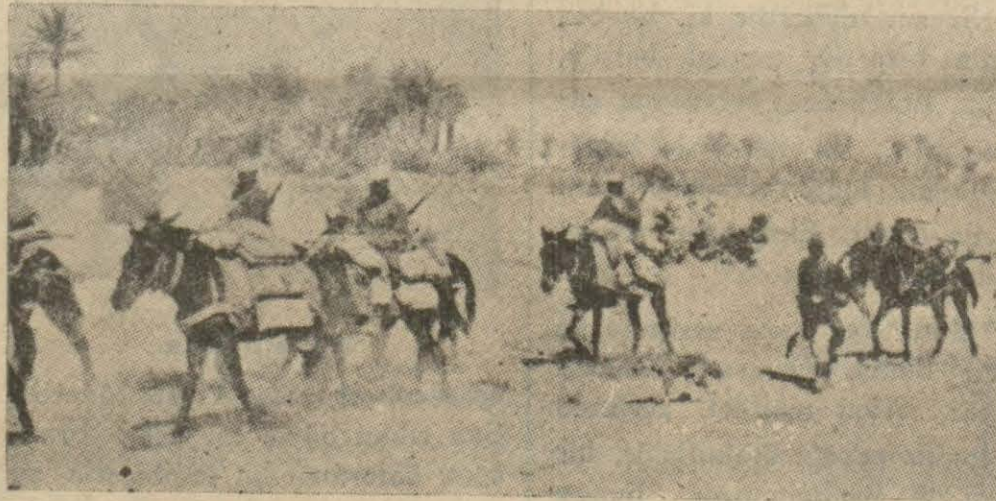
Londra, 22 — 250 "açlık", yürüyüşü, hayır işleri binası önünde nümayiş yaptılar.

Polis, takviye kışağı istemek mecburiyetinde kalmıştır.

Bir arbede çıkmış ve bu esnada bir polis memuru yapalanmıştır.

Fas Kıt'asının İstilasını Tamamlanmış Gibidir

Son Fransız Harekâtı, Bütün Memleketi, Kendine Boyun Eğdirdi

Son harekâtta Fransız ilerli kolları

Meşhur Rif kahramanile beraber Fas denilen bir cihan kadar geniş memleketin ismi de unutulur gibi oldu. Fakat seneler var ki bu koca kıta, ağırlığını mültemadi surette artıran istilâ ordularının ayakları altında eziliyor.

Haile yeni değildir. 1906 senesinde başlayan ve dört ay süren meşhur Elceze konferansıdır ki bu kıta'yı Garbin sömnek bilmiyen hırsına teslim etmiş.

O gün, bugün; medeni dünyanın keşfedip meydana getirdiği en dakik silahlarla mücehhez ordular, bu memleketin evlâtlarını esaret altına almak için uğraşiyor, top, tayyare, bomba, makineli tüfenk; her şekil silahı kullanıyorlar.

Fakat bütün bu mezbuhaneye uğraşmaya, her nevi tahrip ve ölüm vasıtalarına rağmen yine Fashlar tam bir surette teslim olmuş değildiler. Alt kısımdan Cezairin cenup topraklarına temas eden arazi ile orta taraftan Atlas dağlarının yüksek Atlas ismi verilen merkezine tesadüf eden yüksek tepeler Fransızlara mukavemet ediyorlar. Fakat elinde, namus ve malını müdafaa edecek ağızdan dolma tüfeğinden başka bir silahı olmayan Bedevi bir insan, bütün bu harp vasıtalarına karşı ne yapabilir? Er geç onlar da öbür kardeşleri gibi boyun eğecek, medeniyet namına kendilerini sağmal inek haline getirecek olanların önünde diz çökecektir.

Fransanın Fasa el atması 1906 da başlar. Ondan evvel Fasin garp sahillerinde Kazablanka şehri ile Agadir limanı Rayat, Mogador ve Sati merkezleri yine Fransız işgali altında idi. 1908 de bu işgal genişlemiş, 1913 senesine kadar devam etmiştir. Bu sırada para ile satın alınan Emir Mevlâyî Hafızın davetile Fransız askerleri Fas şehrine girmişlerdir. Fransaya Fas kıta'sını kazandırdığı her vesile ile kaydedilen Mareşal Liyotey yine bu tarihte Fas Komiserliğine intihap edilmiştir. Fransaya en endişeli zamanlar geçiren hâdiseler bilhassa Abdülkerim Rif'te açtığı istiklâl harbi ile nazarı dikkati celbeder,

Rif kahramanının mağlûp edilerek esir düşmesinden sonra başsız kalan kabileler, bu senenin mayısında harekete geçen Fransız kıtalarının önünden çekile çekile Atlas dağlarının yüksek tepelerine iltica etmişlerdir. Şimdi bu ordunun, son muharip bakiyelerini de imha etmek için hareketlerine nihayet vermişlerdir. Bu hareket esnasında bilhassa kaydedilecek hadise, Fransızlara boyun eğmeyen El Mekki ismindeki kabile şeyhinin de iki kardeşi vurulduktan sonra amana düşmesidir. Mustakil Fas ümidi şimdiki vaziyette artık tarihe karışmış addolunabilir.

Bugünün Meselelerinden

Türkçenin Arap Dili Üzerindeki Büyük Tesiri

Naim Hâzım B. Bu Hususta Binlerce Misal Ve Delil Bulmuştur

Lisan işleriyle çok uğraşan Konya Meb'usu Naim Hâzım Beyin, arapça kelimelerden birçoğunun türkçe köklerden alınmış olduğunu haklındaki iddiasını kendi nokta nazarına göre serdettiği delillerle birlikte yazmış, misallerini de göstermiştir.

Naim Hâzım Beyin verdiği izahatın son kısmını da bugün neşrediyoruz.

Naim Hâzım Bey diyor ki: "Size hoş gidecek birkaç misal daha getireyim:

(Ar - y: Arı) çıplaklık, arsa veya göğün açık ve berrak olması demektir. Türkçede arı temiz manasına geldiği gibi bütün çıkardıkları tertemiz olan bal sineğine de denir. Arı, her türlü bulanıklık ve karışıklıktan (Âri) demektir. Ayıklama neticesinde bir şeyin daha az ve cılız kalması tabii olduğundan bu ameliyeye uğramışlara da (Arık) denir.

Arapçada (Er-y) bal yapmak demektir. Bala da denir. Bu filin bal yapan manasına gelen ismi faili (Âri) de arı demektir.

Türkçe kelimeleri arapça bir asla götürmek gayreti çok kuvvetli olduğu bir devirde kamus mütercimî Asım Efendi bile bunun arapçadan geldiğini kestiremiyerek şöyle diyor:

"Arıye Âri itlâkı zâhiren bu manaca arabiden mehuz gibi bir mana olmak mülayimdir ki ismi fail olur."

(Âri) kelimesi hakkında Büyük kulavuzun birkaç sene evvelki irşatları hatırlardadır. Arının kökü (Ar) dır ki (Ay) a dayanır. Ağ ve ak ta bunların değişimidir. (Y-R) değişmesinin çok olduğuna söylemişim. Ayımak, aymak: çamaşırı arıtmak, ağartmak, aydınlık ve ayıklık ta bu köktendir.

(Y-R) değişmesinden aklıma bir kelime daha geldi: Argun bugün daha ziyada yorgun ve argın şeklinde kullanılan ve yorulma, apışıp kalma manasında olan (Ar) kökü arapçada (Ay-y) olmuştur. Kâşgari bu kelimeleri birbirile tercüme etmiştir. (Ardi : Ayye)

Farisi sanılan (Ayna), arapça (Ayn) da (Ay) kökünden alınmış gibidir.

Arapçada ay demek olan (Kamer) kelimesinin de türkçe (Kam) kökünün sonuna yine bir (R) eklenmesi hâsıl olduğunda tereddüt etmemelidir. (Kama) iki tarafı da kesen parlak bıçak. (Kamaşmak) parıldan göz yorulmak, kımıldayıp durmak. Orhon abidelerinde bu kelimenin ayak yorulması yerinde kullanılması yorgunluktan dizlerin titremesinden kinaye olacaktır. Bu kelime (Kuyuş) tan alınsa gerektir ki, güneşin parılması güneş demektir. Arıya parlaklığile göz kamaştırdığından veya parıldadığından (Kamer) denilmiştir. Bunu kuvvetlendiren bir delil de; (Kamer) kelimesinin aynı zamanda kardan veya parlak bir şeyden göz kamaşması manasına da gelmesidir.

Şimdi gelelim asıl tabii etmekte olduğumuz kelimenin diğer bir şekline: (ayırmaq). Bu kelime ilkin bir şeyin içinden

adisini seçmek yerinde kullanılırken sonradan mutlak tefrik yerine geçmiştir. Ayrılan şeye (ayrı) denir. Arapçada (gay-r) da böyledir. Ayrı gayrı arasında ayrı gayrılık aramamalıdır.

Zi-k = (sık) arapça Dat harfile darlık ve sıklık demektir. (At-k = at) eskilik ve köle azat etmek. Eskiyen bir şey atılır. Köleyi azat etmek te bir nevi dışarıya atmak, kullanmaktan vazgeçmektir! Bu tevcih yalnız bu kadarla kalsa bir uyduruş sayılabilir. Halbuki arapça (atmak) manasına olan (itlak) kelimesi de köle azat etmek demektir. Araplar top ve tüfek atma yerinde bu kelimeyi kullanırlar.

Hangi kökten çıktığı ilk bakışta anlaşılamiyan kelimeler de derin bir araştırma neticesinde bizi müspet bir neticeye götürebilir. Arapçada (R) harfile nihayet bulan kelimeler arasında nazım karşılığı olan (Nesir) kelimesi için bir kök ararken önüne (Nacak) çıktı. Ne münasebet diyeceksiniz. Anlatayım: (Nacak) Anadolu'nun köylerinde balta yerinde kullanılan bir kelimedir. Bazı köylüler kesere de bu ad veriyorlar. "Oldu olacak, kırılacak." daima kullanılan bir ata sözlüdür. (Bıçak) kelimesinin (Biç) kökü gibi bugün kullanılmıyan (Nac) kökünün sonuna yine mutad veçhile bir (R) eklenmesi (Nec-r) şeklinde bir fiil hâsıl olmuştur ki ağaç yontmak, düzgerlik etmek demektir.

(Necar) düzgerdir. İşte bu maddeden aynı manaya bağlı birtakım kelimeler de çıkmıştır; fakat bunlarda mananın değişmesi çok kere olduğu gibi, son harflerin değil, ortadaki harflerin başkalaşmasıyla husule gelmiştir. Bakınız (Necr) şimdi ne şekillere girmiştir: (Nesr) tırnak ve dişle elbiseyi yırtmak, saçmak, dağıtmak. (Neşr) ağaç yontmak ve dağıtmak. Ağaç yontulurken yongalar etrafa dağılır ve saçılır. (Nakr) taş oymacılıkla yazı yazmak. (Nahr) devenin boğazını biçmek ve kesmek (Nehr) ırmak, suyun uydugu yol.

(Ders) kelimesini araştırırken de (derme) kökünden doğmuş birtakım kelimeler de ortaya çıktı. (Der: Der-c) dermek, devşirmek toplamak. Akli başa toplama ameliyesiyle elde edilen neticeler bu kökün sonuna başka başka harfler eklenmesiyle doğmuştur:

İşte des kelimesi de böyledir: (Der-s) yavaş yavaş bilgi toplamak. (Der-y) bilmek, zihni toplamak. (Der-li) bir şeyi itiyat haline getirerek öğrenmek, yavaş yavaş alırsak. (Der-k) idrak etmek. İlk bakışta aslından uzaklaşmış görülen bu kelimelerin (dermek) kökünden geldiğine ben kuvvetli bir ihtimal veriyorum.

(Naim Hâzım Bey tetkikatını derinleştirmek suretille, arapçada kelime zenginliği temin eden daha birçok Türk kökleri ve buna dair binlerce misal bulmuştur. Bugüne kadar derdettiğimiz misaller bu hususta kâfi bir fikir vermiştir, zamana diyoruz.)

Resim Tahliil Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız resminizi 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Resminiz siraya tabii ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?	
Bulunduğu memleket	
Resim hakkında edilecek mi?	
Resminin kılığı 30 kuruşluk Pamukabiliyede gönderilebilir.	

Resminizi Bize Gönderiniz, Size Tabiatınızı Söyliyelim...

Resminizi kupon ile gönderiniz. Kupon diğer sayfamızdadır.

9 Zehra H.: Zeki ve alaycıdır. Ar kadaş larile geçim hususunda müşkül-pesent davranmaz, uysallığa temayül eder. Menfaatlerinden başkalarını da istifade ettirmek ister. Kendisini üzün-tüye, sıkıntıya kaptırmak istemez.

18 Uşakta Z. Zellha H.: (Fotoğrafının dercini istemiyor.) Babayani ve sadıktır. Sokulmaz, sıkılır, çenkin ve mahcup bir tavrı vardır. Eşyasını iyi kullanır, ev işlerini yapar. Temizlik bahsinde titiz davranır, parayı israf etmez, kanaatkârdır.

19 Sadri Ef.: (Fotoğrafının dercini istemiyor.) Şen ve şakacıdır. Neş'esini nadiren zayı eder. Çabuk ahbap ve lâubali olur. Kafadarları tarafından sevilir ve aranır. Yemek ve içmek hususunda müsamahakâr ve ikramcıdır.

26 Kudret H.: (Fotoğrafının dercini istemiyor.) Şen ve şuhur. Kahkaha ile güldüğü zaman etrafı neş'e saçır. Bazan bilâ sebep kederli ve neş'esiz olur, küçük şeylerden alınır, gözü toktur. Mer-

70 Gazi Antepte Nazmi B.: Sualiniz, fotoğraf tahlillerinde ihtiyar ettiğimiz usul haricindedir. Binaenaley cevap vermiye imkân yoktur. Ancak yakın zamanda halâsınızı temenni ederiz.

30 Ali Fethi B. (Tarebe): (Fotoğrafının dercini istemiyor.) Zeki ve tatlı yaramazdır. Çabuk ağlar ve şikâyetçi olur. Cömerttir. Sokulur, şaklabanlıklar yapar, kendini sevdirir. Yaramazlıklarını affettirmesini bilir.

14 İstanbulda Huriye H.: (Fotoğrafının dercini istemiyor.) Olduğu gibi görünür, açık kalplidir. Arkadaşlarıyla uysalca geçinir. Süse, trüvâle pek meraklıdır, temiz ve şık giyinmek ister, dağmıklıktan derbederlikten ve savruk-luktan hoşlanmaz. İkramcıdır. Menfaatlerini yalnız nefesine hasretmez.

hamet davet edecek hususiyetlerini gizler, giydiğini yakıştırır, menfaatlerini yalnız nefesine hasretmez.

Gazi Hz. Dün Ankaraya Avdet Buyurdular

(Baştarafı 1 inci sayfada) sivil ve askerî erkân Dolmabahçe'ye gelerek Gazi Hz. ni hararetle teşyi etmişlerdir. Reiscümhur Hz. teşyilerinde bulunan zevata ayrı ayrı iltifat buyurarak veda etmişlerdir.

Gazi Hz. bu sabah Ankaraya muvasalat buyurmuşlardır.

Haber aldığımız göre Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşanın da yarın Ankaraya dönmeleri muhtemeldir.

Fransız Sefiri

Fransız sefiri Kont dö Şambörn dün Dolmabahçe sarayında Başvekil Pş. tarafından kabul edilmiştir. Sefir ile Başvekil Paşa arasında bir mülâkat vukubulmuş, bu esnada Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey de hazır bulunmuştur. Fransız Sefiri çarşamba günü Ankaraya avdet etmiş olacaktır.

Dr. Celâl Tevfik

Zührevi ve idrar yolu

Hastalıkları mütehassısı
Sirkeci: Muradiye caddesi No. 35

İstanbul ve Mühakatı Umum

Tütün İşçileri

Cemiyeti

Umumi merkezi, bu kere Üsküdar'dan (Galata Kara Mustafa caddesi "İktisat, Han 1 inci kat 1-2 No' lu) dairelere nakledildiği ilân olunur.

TAVİL ZADE VAPURLARI İZMİR POSTASI

SAADET
vapuru her

Pazartesi 17de Sirkeçiden hareketle Gelibolu, Çanakkale ve İzmir'e azimet ve Çanakkaleye uğruyarak avdet edecektir. Yolcu bileti vapurda da verilir.

Adres: Yemişte Tavilzade Mustafa biraderler. Telefon: 2.2210

BAHRİSEFİT

Felemenk Bankası

İSTANBUL ŞUBESİ

İdare merkezi: AMSTERDAM

Mezun sermayesi:

25,000,000 FL.

Tediye edilmiş sermayesi:

5,000,000 FL.

İhtiyat akçesi:

3,250,000 FL.

Galatada Karaköy palasta Telefon: Beyoğlu 3711-5 İstanbul tâli şubesi: "Merkez Postanesi İttisalında Allame hân" Telefon: İst. 563

Bilûmum banka muamelâtı

EMNİYET KASALARI İCARI

Cit ve zührevi hastalıklar Mütehassısı

DOKTOR

Ömer Abdurrahman

İstanbul emrazi zühreviye

dispanseri Sertabibi

Ankara caddesi İkdâm Yurdu

kaşısında No. 71

SELANİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

Sermayesi Tamamen

tediye edilmiş

30,000,000 Frank

İdare Merkezi: İstanbul

Türkiyedeki şubeleri:

GALATA, İSTANBUL, İZMİR, SAMSUN, ADANA, MERSİN

Yunanistandaki şubeleri:

SĒLANİK, ATINA, KAVALA, PIRE

Bilûmum banka muameleti. Kredi mektupları. Her cins nasit üzerinas hesap küşadı. Hususi kasalar icar.

İlk İnsanlar Hayvanları Nasıl Ehlileştirdiler?

Sapan Nasıl İcat Edildi, Dinle Alâkası Var Mıdır?

Maruf Alman âlimlerinden Hahn son derece dikkate değer bir eser yazmıştır. Büyük âlim, bu eserinde, insanların bazı hayvanları nasıl ehlileştirmiş olduklarını tetkik ediyor. Tavuk, öküz, beygir ne şartlar dahilinde işe yarar hale getirilmişlerdir?

Alman âlimine göre hayvanların ehlileştirilmesi ile ilk dinler arasında büyük bir münasebet vardır. İlk dinlerde güneş erkekligi, ay da dişiligi temsil ederdi. İlk insanlar, ellerinin yetişemediği ve taptıkları bu gökyüzü allahları için yeryüzünde birer mümessil bulmayı düşündüler. Bu suretle inek aya temsil etti. Çünkü onun boynuzları, ayın hilâl şeklini andırıyordu. Demek oluyor ki ehli bir hayvan olmadan evvel inek mukaddes bir mahlûktu. Dişi allaha kurban edilen de inekti. Onun içindir ki insanlar, ellerinin altında her zaman gökyüzü allahlarına kurban edebilecek mukaddes hayvan bulundurmamak için birtakım inek sürüleri teşkil etmeye başladılar, bunları, etrafı muhafazalı geniş çayırliklarda besliyorlardı.

İnek, bu suretle ve bu şerait altında fazlaşa fazlaşa mukaddes bir hayvan olmaktan çıktı, ehli ve hizmet gören bir hayvan haline geldi. Süt te, ilk zamanlar, din ayinlerine mahsus bir mayi iken insanların kullanıma meyl ettikleri bir gıda oldu.

Eski insanlar inek başına taparlardı

Bundan sonra sıra sabana gelir. İlk saban ve ilk tekerlek, muhakkak ki din ayinlerine mahsus bir lâzime idi. İnek gibi mukaddes bir hayvan olan öküz, bu sabanı çekiordu. Çok sonradır ki saban ziraatte kullanılmaya başlandı. İlk insanlar, sabanı yaparken toprakla cins münasebetleri arasında bir bağ vücud getirmeyi düşündüler ve sabana, husus bir şekil verdiler. Öküzün idiş yapılarak ölüncüye kadar sabana bağlı kalmaya da ilk insanların bereket allahına karşı yapmayı borç bildikleri bir feragat rasimesi idi.

Bir Amerikalı Kadın Müslüman Oldu

(Baştarafı 1 inci sayfada) getirdim. İşte bu sağlam ve ciddi kanaat neticesinde de seve seve Müslüman olma kararı verdim. Şimdi ben sağlam ve tetkikçi bir Müslümanım. Yalnız siz lütfen dini merasimi yapınız.

Bu arzu üzerine Müftü Hasan Fehmi Ef. lâzımgelen muameleyi yapmış ve kadına (Nadire) ismi verilmiştir. Amerikalı Madam bu suretle Nadire ismini aldıktan sonra Müftü Efendiye şöyle bir teklif daha yapmıştır:

"Efendim, ben şimdi Müslüman oldum. Fakat Müslümanlığın bütün inceliklerini ve hususiyetlerini anlamak, ibadet şekillerini tamamen kavrayabilmek için benim asil ve Müslüman bir aile yanında bulunmamı da temin buyurmanızı rica edeceğim."

Müftü Ef. kadının bu teklifini kabul etmiş ve kendisini esbak Konya Mev'usu ve Koçhisar Müftüsü Ali Rıza Beyin evine misafir olarak kabul ettirmiştir. Nadire Hanım Ali Rıza Beyin ailesi içinde çok samimi bir muhit bulmuş, bergün hanımlarla beraber camilere gitmiş. Birçok ayetler ve sureler öğrenmiş, hergün beş vakit namazlarını camilerde kılmış, vaizlerin dini nasihatlerini dinlemiştir. Nihayet Nadire Hanım bir gün Amerikaya dönme kararı ver-

miş ve hararetle bir suretde teşyi edilmiştir.

Fakat Nadire Hanım Amerikaya gittikten sonra buraya uzun bir mektup göndermiştir. Amerikalı kadın bu mektubunda Müslümanlığın faziletlerinden, adaleti tesis eden din olduğundan bahsetmekte, fakat mektubun sonunda Müslümanların adil olmayıp zalim olduğunu söylemektedir.

Nadire H. Müslümanların zalim olduğuna dair şöyle garip bir delil göstermektedir:

"Eğer Müslümanlar zalim olmasaydı Hristiyanların malı olan Ayasofyayı camiye tahvil etmezler ve bunu kilise olarak Hristiyanlara terkederlerdi."

Fakat bu mektup geldikten sonra tahkikat yapılmış, bu kadının bir Misyoner teşkilâtına mensup olduğu anlaşılmıştır.

DEUTSCHE ORIENTBANK

Tesis Tarihi 1906

Merkezi: Berlin

Türkiye Şubeleri:

İstanbul, İzmir

Galata Tel: B. O. 247-248-984

İstanbul " 24410

Deposu " 23227

Her nevi

banka muamelâtı

Büyük Tayyare

PIYANGOSU

Bu keşidede büyük ikramiye

40.000 Liradır

Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir. Fırsatı kaçırmayınız. İştirak ediniz.

Satılık Hane ve Furun

Üsküdar'da Paşakapısı arka ehitinde Sultantepe sokagında 16 numaralı alışap 4 kat beşer odalı ikiye münkasım 3 kuyu ve tatlı su, terkos, elektrk ve vâsi bahçe Büyükkemeceden Karadeniz fenerine kalar bütün İstanbulu nezaretle yeni tamir edilmiş bir hane ile son sistem betonarmeden yapılmış Emirgân fırını satılıktır. Evi görmek için cuma, pazar günleri 9-12 ye kadar içindekilere pazarlık için Galata'da Mehmet Ali Paşa han No. 41 Hülûsi Baye, fırın için sahibi Baha Beye müracaatları.

Bereket Tavuk Çiftliği

Halis kanlı başlıca cins tavukların yumurta ve piliçleri.

Fenni surette beslenmiş yağlı tavuk ve piliçler.

Tavuk hastalıkları eumaları öğleye kadar meccanen teşhis edilir.

Erenköy Kazasker camii karşısı. Tel: Erenköy 210

Kumbara

Sahipleri:

29 teşrinievvel kumbaranızı doldurma günüdür.

Kumbarası olmıyanlar:

Bu hafta içinde İş Bankasından alacağınız kumbaraya, ilk arttıracağınız parayı 29 teşrinievvelde atınız.

—Türkiye İş Bankası—

İstanbul 4 üncü İcra memur-

luğundan: Mevlevihane kapısı civarında Tarsusi mahallesi'nde Hacıevliya sokagında 36,38 numaralı hanedemkim iken İkametgâhi meçhul Usta Feyzullah oğlu Ömer efendiye:

Ohanis efendinin hali hayatında ve zevcesi Nemzur hanımda borç aldığınız sekiz yüz liraya mukabil vefaca ferag oylediğiniz balada adresi yazılı haneye 27/10/932 tarihine müsadif perşembe günü öğleden evvel mahallen kirası haciz ve vaziyet ve kıymet takdir edileceğinden yevmi mezkûrda hazır veya bir mümessili kanunî bulundurmanız ve keyfiyetli haciz tefliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

**MUHTEREM
VATANDAŞLAR**

Şayet bugüne kadar HAKİKİ RADIUM tıraş bıçaklarımızı kullanmadınız ise vakit kaybetmeden hemen bir tecrübe ediniz ve diğer ecnebi tıraş bıçaklarıyla mukayese ederek kanaatinize göre hareket etmeniz Menfaatiniz iktizasındadır. Her tarafta arayınız. Hem metin hem ehvendir. Perakende tanesi 5 kuruştur.

RADIUM TİCARETHANESİ

Telefon: Beyoğlu 2878
Telgraf: Radium İstanbul

Şu neş'eli çocuklar arasında:

*Bu çocuk
Niçin
Mahzun duruyor?*

Çünkü onun Kumbarası Yok!

**29 teşrinievvelde bir KUMBARA
Hediye ederek onu da sevindiriniz**

Türkiye'de Cumhuriyetin kuruluşu günü, bütün dünyanın (tasarruf günü)dür. Küçük, büyük, kadın, erkek herkes o gün para biriktirmeye başlar

Bu hafta içinde İş Bankasından alacağınız KUMBARAYA para atmaya başlayınız

Gelecek sene bu tarihte bir çok paranız olur

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Sultan Hamamın'da

İPEKİ

**Pek yakında İstanbul
cihetinde de Yeni bir
satış Mağazası açıyor**

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

- 1 — Paşabahçe fabrikası için malzeme (31-10-932) pazartesi saat (14-1/2) ta.
- 2 — (146) metre hortum 31-10-932 pazartesi saat (15) Taliplerin cetveli görüldükten sonra pazarlığa iştirak etmek için (% 7,5) teminatlarını hamilen yukarıda yazılı gün ve saatte Galata Mübayaaya komisyonuna müracaatları.

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 1961 lira 90 kuruş olan Beyoğlu 20 inci mektep pazarlıkla tamir ettirilecektir. Talip olanlar keşif evrakını görmek için de Levazım Müdürlüğüne pazarlığa girmek için de 147 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 24-10-932 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimi encümene müracaat etmelidirler.

Veznecilerde kâin 79 No.lu Kuyucu Murat Paşa medresesi pazarlıkla kiraya verilecektir. Talip olanlar tafsilât almak için Levazım müdürlüğüne, pazarlığa girmek için de 39 liralık teminat makbuzu veya mektubu ile 24-10-932 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimi encümene müracaatları.

**ZEISS
PUNKTAL**

**NİÇİN PUNKTAL GÖZLÜK CAM-
LARINI İSTİMAL EDİYORUM?**

Punktal gözlük camlarını istimal etmiş olan bir şahıs muvakkaten olsa dahi eski gözlüklerini telerak istimal etse eski camlar ile yenileri arasındaki farkı derhal hisseder. İmal veya ademi ma'umet sebebiyle gözlerine eski camları takanların mahrum oldukları fevaidi azımsayabilir.

GÖZLÜK CÜNÜZDEN MUTLAKA

**ZEISS
Punktal**

CAMLARINI İSTİMAL ETMEK

Gözleriniz için daha iyi cam tasayyur edilemez. Zeiss Punktal camlarıyla derhal büyük ferahlık hissederek nazarlarınız hiç yorulmadan ve gayet açık bir surette her tarafı görebilir. Renkli PUNKTAL kataloğu müesseseli İstanbul G. DIELMANN ve BILL müessesesinden isteyiniz.

İLAN

Bank Jeneral Pur Lökommers Etranje'nin İstanbulda Sultanhamamındaki şubesinin seddi münasebetile Müdürü tarafından daireye tevdi olunan SIMON SEHWARZ ve P. BABAYEF Efendilerin kiralık kasalarındaki Rus evrakı naktiye ve tahvilâtını almak üzere müracaatları 20 Haziran 932 tarihindenberi dört beş defa ilân edildi.

Hüviyetlerini ispat ve musad-

**TELEFUNKEN 343
MEVSİMİN EN HASSAS
VE EN YENİ RADYO AHİZESİ**

Telefunken 343 Parazite karşı ayarlıdır, kendiliğinde Fading'i düzeltir, doğrudan doğruya okunabilen ışıklı İstasyon göstercisi vardır. Yüksek konuşanı Elektrodinamiktir.

TELEFUNKEN

BOURLA BİRADERLER ve Ssi ve SATİE MAĞAZALARI

İNGİLİZ PAZARI

L. LASTNICK

İstanbul Eminönünde Köprü meydanında 13 numarada 1 inci katta

MUŞAMBALAR

İngiliz kumaşlarından aynı zamanda hem perdesü, hem muşamba vazifesini gören janr Angle kauçuk gayet şık perdesü gabardin empermeabilize her renkten bulunur. Hazır ve ısmarlama. Deri jaketler de bulunur. Her çeşit ve renklerde:

UNIFORMA, ASKERİ, MEKTEPLİ

ve saire, kadın ve erkek, çocuklara mahsus toptan ve perakende
FABRİKA FİATINA SATIŞ

**Mekteplilere Mahsus
TALEBE YURDU**

Şehzadebaşı caddesinde açılmıştır.

Darülfünun ve liselere çok yakındır.

Geniş, büyük bina ve yeni, temiz eşyayı görmek, elverişli şeraiti anlamak için her gün Şehzadebaşı'nda Konservatuvar sokağında Yurt binasındaki Müdüriyete sabahları: (saat 8-10) a akşamları (16-18) e kadar müracaat edilmelidir.

Pek Yakında

SAFİYE HANIMIN

Dizlerine Kapansam

COLUMBIA

Plaklarında dinliyeceksiniz

Sadık Zade Biraderler

Vapurları: Karadeniz Postası

SAKARYA

vapuru **PAZAR**

23 Teşrinievvel

günü akşamı saat 18 de Sirkeci

rihtimından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hamı altın'a acentalığına müracaat. Tel. 22134

dak ibraname vererek emanetinizi almanız altıncı defa ilân olunur. İstanbul Üçüncü Noteri Hüsamettin

Hazminiz güç ise

**MAZON MEYVA
TUZU**

yardıma hazır. Kabızı izale eder. Hazmi düzeltir. Mide ve barsakları ağrısız temizler.

BASURU KÖKÜNDEN KESER

Mazon ismine dikkat ve ısrarla **MAZON** isteyiniz. Memnun ve müstefit olmanın parası işte budur.

Büyük çişesi İstanbulda 100 kuruş Deposu: İş Bankası arkasında 12 No.

**MAZON ve BOTTON
ECZA DEPOSU**

Son Posta Matbaası

Sahibi: Ali Ekrem

Neşriyat Müdürü: Halil Lütfi